

The logo features the text "EdComix" in a bold, sans-serif font. "Ed" is yellow and "Comix" is white, both set against a dark blue, starburst-shaped background. This central element is surrounded by several light grey, hand-drawn cloud shapes. Inside these clouds are faint, stylized letters and numbers, including "A", "1", "2", "3", "4", and "5".

EdComix

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ YUZUPULSE	5
Δημιουργία κόμικς για γλωσσική εκπαίδευση: η πρακτική τελειοποιεί	5
Ένας σύντομος οδηγός για αρχάριους για την ενσωμάτωση των κόμικς στα μαθήματα γλώσσας.....	9
Μαθαίνω να ενσωματώνω κόμικς στην τάξη μου: ένα στοχαστικό ημερολόγιο από έναν καθηγητή αγγλικής γλώσσας.....	15
Εκπαιδύοντας εκπαιδευτικούς να χρησιμοποιούν κόμικ στην τάξη: το στοχαστικό ημερολόγιο ενός εκπαιδευτή εκπαιδευτών που προσπάθησε να βοηθήσει 10 καθηγητές αγγλικών ως ξένων γλωσσών να ενσωματώσουν κόμικς στις τάξεις τους.....	20
ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ BABEL IDIOMAS	24
Χρήση κόμικς σε διαδικτυακά μαθήματα για τη διδασκαλία αγγλικών σε μικρούς μαθητές με ιδιαίτερη έμφαση σε μαθητές με δυσλεξία	24
Χρήση κόμικς στη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας σε μαθητές από 9 έως 13 ετών σε ισπανικό σχολείο	28
ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΩΝ CITIZENS IN POWER (CIP)	33
Μαθαίνοντας μαζί ψηφιακά! Εμπειρίες από Κύπριους δασκάλους κατά τη διάρκεια των δοκιμών του διαδικτυακού προγράμματος	33
Καινοτομία στις Κυπριακές τάξεις - Δοκιμαστικά Σχέδια Μαθήματος και Εργαστήρια Δημιουργίας Κόμικς	37
ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ LOGOPSYCOM	41
Η συνέντευξη της Cécile Dewolf	41
Συνέντευξη της Lidia Gil González	44
ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ «ΜΙΧΑΙ BĂCESCU»	49
Είναι τα κόμικς ένα αξιόπιστο εργαλείο εκμάθησης για την κατάκτηση της γλώσσας;	49
Τα κόμικς εμπλέκουν μαθητές και εκπαιδευτικούς σε τυπικές, μη τυπικές και άτυπες δραστηριότητες.....	54
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	57
ΠΟΡΟΙ	60

Εδώ βρισκόμαστε στο τέλος του ταξιδιού μας στον θαυμαστό (χαλαρό) κόσμο των κόμικς. Είδαμε μαζί πώς δάσκαλοι ξένων γλωσσών, εκπαιδευτές και εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτά τα υπέροχα εργαλεία στις δραστηριότητες της τάξης τους για να ενισχύσουν την εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας με δημιουργικό και καινοτόμο τρόπο.

Τώρα ήρθε ο καιρός να μοιραστούμε μαζί σας, τους πολυμήχανους αναγνώστες μας, πολλά παραδείγματα καλών πρακτικών, εμπειριών και απόψεων τόσο των εταίρων που εργάστηκαν με ενθουσιασμό και αφοσίωση σε αυτό το έργο όσο και των δασκάλων που συμμετείχαν στις επιτόπιες δοκιμές μαζί με μαθητές.

Οι ιστορίες μας με λίγα λόγια

YuzuPulse Ο συντονιστής του έργου «EdComix» από τη Γαλλία, παρέχει λύσεις στα προβλήματα και τις προκλήσεις που προκύπτουν κατά τη δημιουργία κόμικς, ειδικά για μαθητές με ΕΜΔ. Εάν αντιμετωπίζετε τα πάντα με θετική νοοτροπία και είστε ανοιχτοί στην καινοτομία, θα δείτε ότι τα κόμικς μπορούν να γίνουν αξιόπιστοι σύμμαχοι και έμπιστοι φίλοι στα μαθήματα γλώσσας.

Αριάδνη Η πρώτη ιστορία από την Ελλάδα έρχεται με τη μορφή ενός πνευματώδους στοχαστικού ημερολογίου της εμπειρίας ενός καθηγητή Αγγλικών που δημιουργεί δραστηριότητες βασισμένες σε κόμικ για 24 μαθητές γυμνασίου για να τους εμπλακούν στο μάθημα της γλώσσας. Το δεύτερο ημερολόγιο είναι γραμμένο από έναν εκπαιδευτή ξένων γλωσσών, ο οποίος προσαρμοσε ένα δημιουργικό μάθημα για 10 δασκάλους με επίκεντρο τη δημιουργία κόμικς και μοιράστηκε μαζί μας αυτή την εμπειρία.

Babel Idiomias Ο Ισπανός εταίρος συνδύασε κόμικς και διαδικτυακή μάθηση για να διδάξει αγγλικά σε νεαρούς μαθητές με ιδιαίτερη έμφαση στους μαθητές με δυσλεξία. Οι Ισπανοί μαθητές και από τις δύο ομάδες ανέπτυξαν επικοινωνιακές και κοινωνικές δεξιότητες, μαζί με την ανάγνωση, τη γραφή και τη σκέψη. Τους άρεσε πολύ να δημιουργούν κόμικς και θα ήθελαν να επαναλαμβάνουν αυτή τη δραστηριότητα πιο συχνά.

Citizens in Power (CIP) Ο εταίρος από την Κύπρο προώθησε τα ψηφιακά μας μαθήματα για καθηγητές αγγλικών που εκτίμησαν με ενθουσιασμό αυτόν τον πόρο μάθησης για την προσβασιμότητα και την αποτελεσματικότητά του. Η ιστορία αφορά την καινοτόμο διδασκαλία των αγγλικών με κόμικς και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τόσο ο δάσκαλος όσο και οι μαθητές που συμμετέχουν στα εργαστήρια. Συνολικά, μια υπέροχη εμπειρία!

LogoPsyCom Ο Βέλγος συνεργάτης πήρε συνέντευξη από δύο ειδικούς στη λογοθεραπεία με διαφορετικό υπόβαθρο και εμπειρίες. Προσφέρουν σημαντικές συμβουλές και έτοιμες προς χρήση πληροφορίες για εκπαιδευτικούς που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν τα κόμικς ως παιδαγωγικό εργαλείο χωρίς αποκλεισμούς. Διαβάστε αυτές τις συνεντεύξεις για να βρείτε καθοδήγηση εάν εργάζεστε με παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, είναι πολύ εμπνευσμένες.

Τεχνικό Κολλέγιο «Mihai Băcescu» Στα μαθήματα και τα εργαστήρια των εταίρων από τη Ρουμανία συμμετείχαν πολλοί μαθητές που προέρχονται από μειονεκτούσες ομάδες ή με ειδικές μαθησιακές ανάγκες, και οι οποίοι ενθαρρύνθηκαν να συμμετάσχουν ενεργά στις δραστηριότητες που βασίζονται σε κόμικ. Μάθετε πώς οι ενθουσιώδεις δάσκαλοι και οι μαθητές αλληλεπιδρούσαν και δημιούργησαν τα δικά τους κόμικ.

Με μια λέξη, μια συλλογή από ζωντανές και εμπνευσμένες ιστορίες για τη δημιουργία, τη δοκιμή και την κοινή χρήση των δημιουργιών του έργου με το τοπικό και διεθνές κοινό τους.

Δημιουργία κόμικς για γλωσσική εκπαίδευση: η πρακτική τελειοποιεί

Κάθε φορά που δοκιμάζουμε κάτι καινούργιο, συχνά ξεκινάμε με μικρά βήματα, αντιμετωπίζουμε τις προκλήσεις και κάνουμε και λάθη. Αυτό ισχύει ακόμα πιο πολύ όταν ασχολούμαστε με καινοτόμες προσεγγίσεις και με δημιουργικές προσπάθειες. Σε αυτήν την ιστορία, οι συνεργάτες του «EdComix» θα ήθελαν να μοιραστούν μερικές από αυτές τις προκλήσεις και την αδεξιότητα που δημιουργήσαμε κατά τη δημιουργία των πρώτων μας κόμικς για να παρέχουμε στους εκπαιδευτικούς που προσπαθούν να δημιουργήσουν κόμικς να φτάσουν νωρίτερα σε καλύτερα αποτελέσματα.

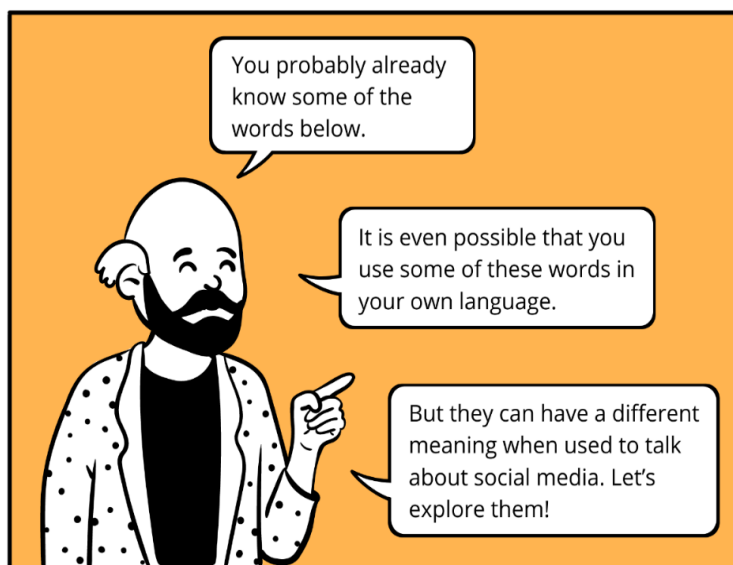
Πριν βουτήξουμε σε αυτές τις συστάσεις, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι ισχύουν για παιδαγωγικά κόμικς με σχεδιασμό για μαθητές με ΕΜΔ. Υπό αυτή την έννοια, ενδέχεται να μην ισχύουν για τα κανονικά κόμικς, καθώς δεν εξυπηρετούν τον ίδιο σκοπό. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο δεν είναι πιθανό να συναντήσετε αυτά τα προβλήματα σε κανονικά σεμινάρια δημιουργίας κόμικ.

Ωστόσο, ανεξάρτητα από το είδος του κόμικ που θα δημιουργηθεί, το να στοχεύετε στη σαφήνεια για τον αναγνώστη είναι πάντα ένας καλός στόχος που πρέπει να έχετε κατά νου.

Για να μάθετε περισσότερα σχετικά με τις οδηγίες για τη δημιουργία κόμικς, διαβάστε τον «Οδηγό δημιουργίας ψηφιακών κόμικς».

- Το λιγότερο είναι περισσότερο

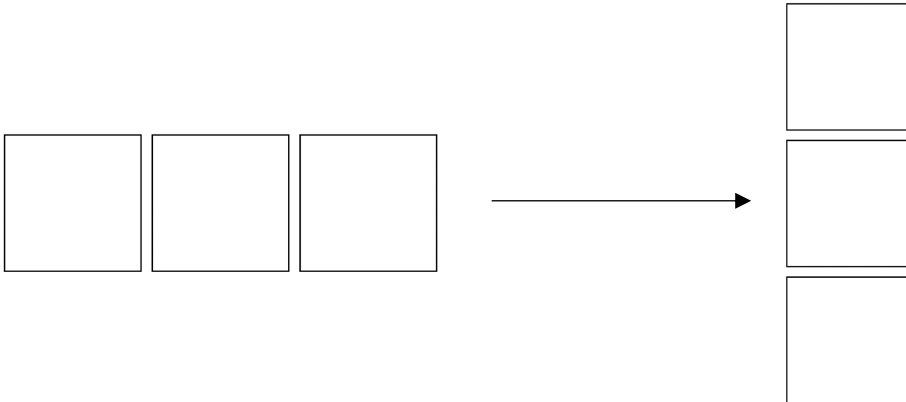
Σε μικρότερες μορφές κόμικς, είναι δύσκολο να συμπεριληφθούν πολλά στοιχεία κειμένου, περιβάλλοντος ή φόντου. Εάν χρειάζεται να συμπεριλάβετε πολλά κομμάτια κειμένου, μια καλή πρακτική είναι να διαιρέσετε το κείμενο σε μικρότερα κομμάτια, για παράδειγμα με διπλές φυσαλίδες ή με πολλές φυσαλίδες. Αυτό υποστηρίζει την κατανόηση και την προσοχή των αναγνωστών.

Social media - A2

- **Όχι περισσότερα από 2 οριζόντια πλαίσια σε μια σελίδα A4**

Όταν εφαρμόζετε οδηγίες προσαρμογής για αναγνώστες με ΕΜΔ, το κείμενο μπορεί να καταλαμβάνει πολύ περισσότερο χώρο από ό,τι είχατε προγραμματίσει. Κατά τη φάση της ανασκόπησης των μαθημάτων μας, για να βεβαιωθούμε ότι η τελική διάταξη θα κρατούσε τους χαρακτήρες αρκετά μεγάλους ώστε να μπορούν να διαβάσουν όλοι οι μαθητές, έπρεπε να περιορίσουμε τον αριθμό των πινάκων σε ένα επίπεδο (γραμμή) σε 2. Επομένως, για λωρίδες 3 πινάκων, θα σας συνιστούσαμε να τις εμφανίζετε κάθετα και όχι οριζόντια.

Ομοίως, για πάνελ 6 λωρίδων, θα συνιστούσαμε να επιλέξετε μια διάταξη 3 επιπέδων των 2 πλαισίων αντί για 2 επίπεδα των 3 πλαισίων.

- **Εισαγάγετε πρώτα το κείμενο και μετά τις εικονογραφήσεις**

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, είναι δύσκολο να αξιολογηθεί ο χώρος που θα πάρει το κείμενο πριν το δείτε: επομένως, ένα από τα πρώτα βήματα κατά τη δημιουργία ενός κόμικ είναι να τοποθετήσετε όλα τα στοιχεία κειμένου πριν από τις εικόνες. Στη συνέχεια, ελέγξτε ότι το μέγεθος του κειμένου είναι ευανάγνωστο, γιατί εάν εκτυπωθεί σε χαρτί A4 θα φαίνεται διαφορετικό από ό,τι στην οθόνη. Αφού βεβαιωθείτε ότι το κείμενο είναι ευανάγνωστο για όλους, μπορείτε να εισαγάγετε τις φυσαλίδες, τους χαρακτήρες και τις εικόνες και να κάνετε τον καλύτερο συντονισμό.

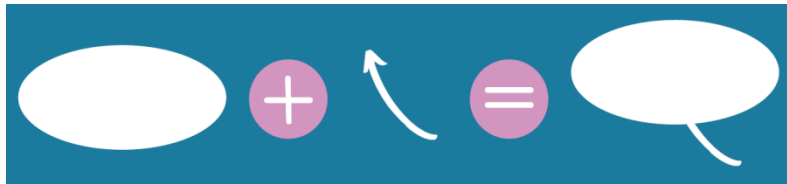
- **Μίξη και αντιστοίχιση εργαλείων δημιουργίας**

Όλα τα εργαλεία δημιουργίας κόμικς προσφέρουν διαφορετικές ευκαιρίες και έχουν τα όριά τους. Για παράδειγμα, ενώ το λογισμικό BDNF μπορεί να είναι ευκολότερο για τη δημιουργία μιας διάταξης πλήρους σελίδας από ό,τι στο Canva, απαιτεί πρώτα να βρείτε πόρους εικόνας, κάτι που είναι πιο διαθέσιμο στο Canva ή σε άλλες πλατφόρμες. Ομοίως, το Canva μπορεί να είναι καλύτερο εργαλείο για να κάνετε πιο λεπτομερή διάταξη και μορφοποίηση κειμένου από το StoryboardThat: σε αυτήν την περίπτωση, μπορεί να είναι καλή ιδέα να δημιουργήσετε μια λωρίδα στο StoryboardThat με κενές φυσαλίδες και να τοποθετήσετε το τελικό μορφοποιημένο κείμενο στο Canva. Μη διστάσετε να βρείτε τις καλύτερες χρήσεις κάθε εργαλείου για τις

δικές σας ανάγκες για να δημιουργήσετε τη ροή εργασίας που είναι πιο προσαρμοσμένη στη δημιουργική σας διαδικασία!

- **Βρείτε τρόπους να ξεπεράσετε τα όρια κάθε εργαλείου**

Για να συνεχίσουμε την παραπάνω παρατήρηση, κάθε εργαλείο έχει διαφορετικές λειτουργίες, διεπαφές χρήστη και μπορεί να προσφέρει διαφορετικές δυνατότητες. Το πιο δύσκολο όριο σε όλα τα εργαλεία είναι συχνά η εύρεση του σωστού σχήματος φυσαλίδων, ειδικά όσον αφορά την ουρά των φυσαλίδων, για συγκεκριμένες περιπτώσεις. Τα καλά νέα είναι ότι υπάρχουν πολλά κόλπα που μπορείτε να εφαρμόσετε για να ξεπεράσετε αυτά τα εμπόδια: για παράδειγμα, μπορείτε να σχεδιάσετε ένα λευκό οβάλ σχήμα χωρίς γραμμή και στη συνέχεια να εισάγετε ένα βέλος πίσω από το οβάλ, το οποίο στην πράξη θα δημιουργήσει μια νέα φούσκα με σχήμα και ουρά προσαρμοσμένα στις ανάγκες του συγκεκριμένου κόμικ σας.

Επομένως, εάν διαπιστώσετε ότι το εργαλείο που χρησιμοποιείτε έχει περιορισμούς, προσπαθήστε να σκεφτείτε άλλους τρόπους για να φτάσετε στο αποτέλεσμα που θέλετε!

- **Διαφοροποιήστε τα γραφικά**

Εάν χρησιμοποιείτε πάντα το ίδιο ακριβώς γραφικό μοτίβο σε όλα τα κόμικ σας, οι μαθητές σας μπορεί να βαρεθούν καθώς η καινοτομία μπορεί να εξαφανιστεί γρήγορα. Επιπλέον, εάν σε ορισμένους από τους μαθητές σας δεν αρέσει ένα συγκεκριμένο γραφικό σχέδιο, ενδέχεται να μην αισθάνονται αφοσιωμένοι στο υλικό που δημιουργήσατε. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο σας ενθαρρύνουμε να χρησιμοποιείτε διαφορετικά γραφικά σχέδια και ποικίλες «αισθήσεις» της δημιουργίας σας, για παράδειγμα από το καρτούνιστικο, στο μινιμαλιστικό ή σε πιο μοντέρνα σχέδια.

Αυτό είναι πιθανό να συμβεί φυσικά εάν χρησιμοποιήσετε έστω και 2 εργαλεία δημιουργίας κόμικς.

- **Διορθώστε τον εαυτό σας με μια λίστα ελέγχου**

Όταν δημιουργείτε μια λωρίδα κόμικ με ένα εργαλείο δημιουργίας κόμικ, παρακάμπτετε τις διαδικασίες δημιουργίας κόμικς που συνήθως χρειάζονται πολύ χρόνο κατά τη δημιουργία ενός κανονικού κόμικ, και που γενικά περιλαμβάνουν άτομα με διαφορετικούς τομείς εξειδίκευσης. Καθώς η διαδικασία προπαραγωγής των κόμικς συνήθως απαιτεί πολύ χρόνο και περιλαμβάνει πολλά ζευγάρια μάτια, είναι φυσιολογικό να μην φτάσετε στον ιδανικό σας στόχο όταν δημιουργείτε μόνοι σας μια ταινία με ένα εργαλείο που διαμορφώνει αυτό που δημιουργείτε.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ένα διάλειμμα μετά τη δημιουργία του πρώτου σχεδίου μιας ταινίας μπορεί να είναι μια καλή πρακτική. Όχι μόνο θα σας επιτρέψει να ανανεώσετε τον εγκέφαλό σας, αλλά θα μπορείτε επίσης να επιστρέψετε με μια νέα ματιά σε αυτό που δημιουργήσατε. Είναι η τέλεια ευκαιρία να χρησιμοποιήσετε μια λίστα ελέγχου για να δείτε εάν υπάρχουν τομείς που ίσως θέλετε να βελτιώσετε. Για να το κάνετε αυτό, θα σας συνιστούσαμε να ρίξετε μια ματιά στην ενότητα ηλεκτρονικής μάθησης, ιδιαίτερα στο Μέρος 3, καθώς περιγράφει τη διαδικασία δημιουργίας κόμικς, συμπεριλαμβανομένης της διόρθωσης και της αντιμετώπισης προβλημάτων, με μια προσέγγιση βήμα προς βήμα.

Η εκμάθηση μιας νέας τεχνικής, ειδικά στην περίπτωση μιας δημιουργικής τεχνικής, μπορεί να είναι κουραστική και να φαίνεται δύσκολη στα πρώτα βήματα της. Η συνέχιση της δημιουργίας είναι μερικές φορές ακόμη μεγαλύτερη πρόκληση από το να ξεκινήσεις. Ελπίζουμε ότι με τις συμβουλές από τη δική μας εμπειρία, θα μπορέσετε να αποφύγετε κάποιες παγίδες και δυσκολίες που μπορεί να προκύψουν κατά τη δημιουργία παιδαγωγικών κόμικς!

Ένας σύντομος οδηγός για αρχάριους για την ενσωμάτωση των κόμικς στα μαθήματα γλώσσας

Κατά τη διάρκεια αυτού του έργου, τα μέλη της ομάδας των εταίρων, συμπεριλαμβανομένων αρκετών καθηγητών Αγγλικών, ερεύνησαν την χρήση των κόμικς στην τάξη αγγλικών και δημιούργησαν διάφορες μορφές κόμικς που περιλαμβάνονται στα μαθήματα. Σε αυτήν την ιστορία, θα επικεντρωθούμε στην προβολή των διαφορετικών χρήσεων που έκαναν οι συνεργάτες από τα κόμικς που δημιούργησαν στα μαθήματά τους.

Θα μοιραστούμε μερικά πάνελ από το υλικό: μη διστάσετε να ρίξετε μια ματιά στα μαθήματα από τα οποία προέρχονται για να δείτε ολόκληρα τα κόμικς!

- Συμπλήρωση κενών

Cooking - A2

Η πλήρωση των κενών είναι μια κλασική πρακτική κατά τη διδασκαλία γλωσσών. Το ωραίο είναι ότι όταν το κείμενο που θα συμπληρωθεί έχει τη μορφή κόμικ, σημαίνει ότι οι μαθητές δεν απαντούν απλώς σε μια άσκηση: συμμετέχουν σε μια ιστορία!

Στο παραπάνω παράδειγμα, οι χαρακτήρες αναλύουν τα βήματα για να φτιάξουν μια μηλόπιτα, η οποία είναι μια καλή ευκαιρία για να εστιάσετε σε μετρήσιμους και μη μετρήσιμους προσδιοριστές. Η άσκηση απαιτεί από τους μαθητές να γράψουν «μερικά», «κάποια», «πολλά» στη σωστή θέση.

Ακολουθεί ένα άλλο παράδειγμα για να βοηθήσετε τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν τον μέλλοντα χρόνο.

Discuss the future - B1

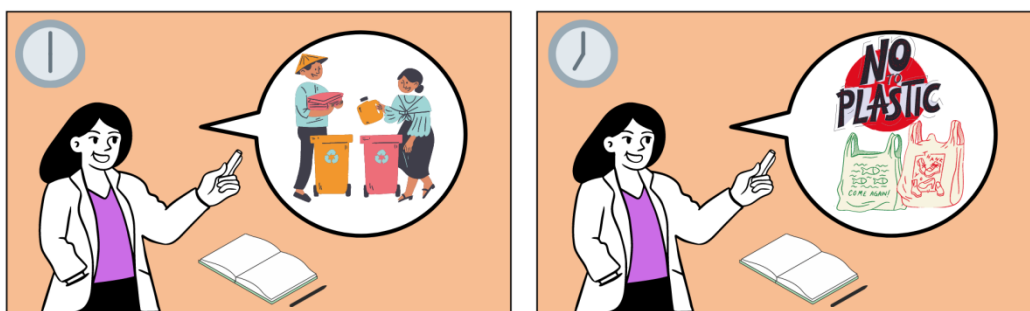
- **Ασκήσεις γραμματικής**

Η παροχή μιας ιστορίας για τη δημιουργία πλαισίου για μια άσκηση γραμματικής είναι επίσης ένας καλός τρόπος για να ενθαρρύνετε τους μαθητές να κατανοήσουν καλύτερα μια γλώσσα. Στο παραπάνω παράδειγμα, οι μαθητές καλούνται να προσδιορίσουν τη σχετική ρήτρα σε κάθε πίνακα. Καθώς πολλά πάνελ ακολουθούν την ίδια δομή και αποτελούν μέρος της ίδιας συνομιλίας, αυτή η ταινία είναι ένα καλό σημείο εκκίνησης για να ενθαρρύνει τους μαθητές να αφιερώσουν χρόνο ώστε να κατανοήσουν αυτήν την έννοια πριν προσπαθήσουν να τη χρησιμοποιήσουν οι ίδιοι.

Economics - B1

- **Ως υποστήριξη προφορικής έκφρασης**

Environment - B1

Τα κόμικς δεν χρειάζεται να περιέχουν λέξεις. Το παραπάνω παράδειγμα μπορεί να είναι ένα βήμα παραπάνω από τα κόμικς στα οποία οι μαθητές θα πρέπει να καλύψουν τα κενά: πρέπει να δημιουργήσουν μια ολόκληρη πρόταση μόνοι τους.

Εδώ, οι μαθητές θα πρέπει να πουν προφορικά ποιες συμβουλές ή οδηγίες δίνει ο χαρακτήρας για την προστασία του περιβάλλοντος. Καθώς δεν υπάρχει προτεινόμενη δομή προτάσεων, ο μαθητής μπορεί να προσπαθήσει να χρησιμοποιήσει ό,τι έχει μάθει στο μάθημά του χρησιμοποιώντας φράσεις με τις οποίες αισθάνεται άνετα, αντί να διαβάζει απλώς μια προτεινόμενη πρόταση που δεν κατανοεί πλήρως.

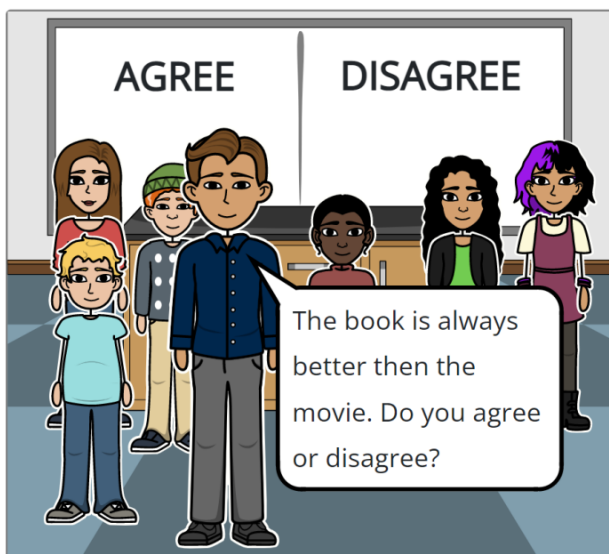
- Γεμίζοντας φυσαλίδες για να δημιουργήσετε μια νέα ιστορία

Προτείνοντας μια κατάσταση και στοιχεία μιας ιστορίας (συμπεριλαμβανομένων χαρακτήρων, στάσης, κ.λπ.), ένα κόμικ με κενές φυσαλίδες μπορεί να προσφέρει μια χρήσιμη δομή για τις δημιουργικές δραστηριότητες γραπτής ή προφορικής έκφρασης των μαθητών. Στο παραπάνω παράδειγμα, οι μαθητές καλούνται να ξαναγράψουν μια ιστορία που ειπώθηκε στο μάθημα με έμμεσο λόγο, όπως λέγεται από τους χαρακτήρες.

Direct and indirect speech - B1

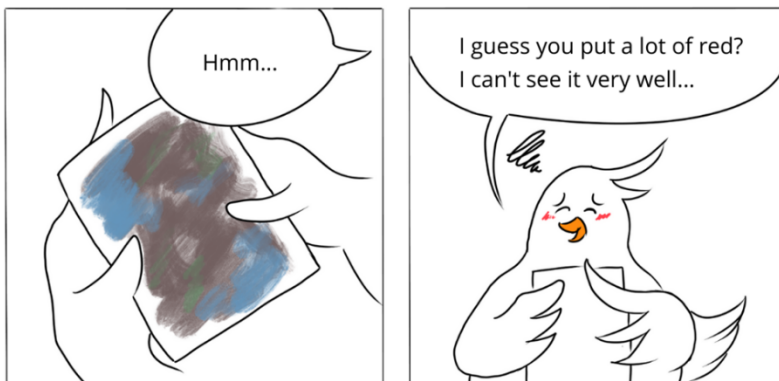
- Δίνοντας οδηγίες για ασκήσεις

Music and films - B1

Σε αυτό το παράδειγμα, η οδηγία για μια κιναισθητική δραστηριότητα παρέχεται μέσω μιας 2 πάνελ. Κάνει την άσκηση να ξεχωρίζει στο μάθημα και κάνει την οδηγία πιο οπτική για να παρακινήσει τους μαθητές να μετακινηθούν.

- Λέγοντας μια ιστορία για την απεικόνιση του λεξιλογίου

Colour idioms - A2

Μία από τις κύριες προκλήσεις στην ανάπτυξη του λεξιλογίου των μαθητών είναι ότι οι μακριές λίστες με λεξιλόγιο μπορεί να είναι δύσκολο να επεξεργαστούν. Υπάρχει έλλειψη ιεραρχίας μεταξύ των λέξεων και μπορεί να είναι πιο δύσκολο για τους μαθητές να απομονώσουν τις λέξεις που δεν γνωρίζουν καθόλου από τις λέξεις για τις οποίες μπορεί να έχουν κάποια κατανόηση.

Το παραπάνω παράδειγμα χρησιμοποιείται για να επεξηγήσει το ιδίωμα «αχρωματοψία» χωρίς να χρησιμοποιηθεί ουσιαστικά η λέξη, για να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν πρώτα τη σημασία της.

- Επισήμανση σημαντικού λεξιλογίου

Give the comic strip a suggestive title then write the comparison degrees for each adjective in bold.

Stories and legends - B1

Αυτό το παράδειγμα δείχνει μια καλή ευκαιρία να μελετήσετε βαθμούς σύγκρισης σε μια άσκηση που ενθαρρύνει τους μαθητές να κατανοήσουν το λεξιλόγιο στο πλαίσιο μιας ιστορίας. Η επισήμανση λέξεων ή η τοποθέτηση τους με έντονη γραφή σε ένα κόμικ μπορεί να υποστηρίξει την απόκτηση λεξιλογίου κάνοντας τις λέξεις να ξεχωρίζουν σε μια ιστορία, τοποθετώντας τες έτσι σε ένα πλαίσιο που είναι πιο πιθανό να θυμούνται οι μαθητές.

- **Εξήγηση γραμματικής**

Ορισμένα γραμματικά σημεία μπορεί να φαίνονται τρομακτικά για τους μαθητές να κατανοήσουν και να μάθουν, καθώς συχνά συνοδεύονται από πολλά επίπεδα πληροφοριών, ξεκινώντας με μια βασική εξήγηση, εξαιρέσεις ή περιπλοκές και παραδείγματα. Η χρήση ενός κόμικ για τη σύνοψη αυτών των επεξηγήσεων και την παροχή ενός οπτικού εργαλείου στο οποίο οι μαθητές μπορούν γρήγορα να επανέλθουν και να ανατρέξουν μπορεί να είναι ένα καλό εργαλείο για να τους βοηθήσει να αρχίσουν να χρησιμοποιούν νέα γραμματικά εργαλεία ή να επανεξετάσουν τα μαθήματά τους.

WISHING BLOBS

Wishes - B1

Αυτές οι λίγες σελίδες μόλις σας έδωσαν μια επισκόπηση των πρακτικών και αποτελεσματικών χρήσεων των σύντομων κόμικς από παιδαγωγική άποψη. Μη διστάσετε να εμπνευστείτε από αυτά ή να τα προσαρμόσετε για να δημιουργήσετε τα δικά σας κόμικς για τα μαθήματά σας. Ελπίζουμε ότι θα σας φανούν χρήσιμα και ότι θα σας βοηθήσουν να ανακαλύψετε ακόμα περισσότερους τρόπους για να συμπεριλάβετε κόμικς στα μαθήματά σας!

Μαθαίνω να ενσωματώνω κόμικς στην τάξη μου: ένα στοχαστικό ημερολόγιο από έναν καθηγητή αγγλικής γλώσσας

Πλαίσιο

Κατά τη διάρκεια δύο εβδομάδων προσπάθησα να πειραματιστώ με τη χρήση κόμικς σε μια τάξη δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Αυτή τη στιγμή διδάσκω έξι τάξεις σε περιφερειακό Γυμνάσιο κοντά στην Καλαμάτα. Τα μαθήματά μου οργανώνονται κατά επίπεδο και όχι κατά ηλικία, πράγμα που σημαίνει ότι τα μαθήματα περιλαμβάνουν μαθητές ηλικίας 13-15 ετών, αλλά πρακτικά παρόμοιου γλωσσικού επιπέδου και, κυρίως, στάσεων απέναντι στην εκμάθηση γλωσσών.

Για το παρόν έργο, και δεδομένου ότι αυτή θα ήταν η πρώτη μου προσπάθεια να δοκιμάσω κάτι τέτοιο στην τάξη, επέλεξα να το κάνω με την πιο προχωρημένη τάξη μου, πιστεύοντας ότι αυτό θα το έκανε πιο εύκολο και λιγότερο αγχωτικό.

Η τάξη που επιλέχθηκε αποτελείται από 24 μαθητές. Έχουμε μαθήματα τρεις φορές την εβδομάδα και υπάρχει ένα εγχειρίδιο που πρέπει να ακολουθήσουμε. Αποφάσισα να προσπαθήσω να δημιουργήσω δραστηριότητες βασισμένες σε κόμικ στο κανονικό πρόγραμμα σπουδών που πρέπει να ακολουθήσουμε.

Η προσέγγιση

Ερχόμενος στην χρήση κόμικς για εκπαιδευτικούς σκοπούς *tabula rasa*, έπρεπε να ξεκινήσω από το υλικό του «EdComix» αναρωτώμενος αν η χρήση κόμικς στην τάξη ήταν εφικτή πρώτα απ' όλα για μένα. Μετά, θα σκεφτόμουν και τους μαθητές μου.

Στην αρχή λοιπόν ξεκίνησα από τον παιδαγωγικό οδηγό. Μου ήταν εύκολο να το διαβάσω και ήταν χρήσιμο να καταλάβω γιατί τα κόμικς θα μπορούσαν να είναι μια σημαντική προσθήκη στα διδακτικά μου εργαλεία. Στην αρχή, νόμιζα ότι η δημιουργία κόμικς ήταν κάτι που απλώς θα εξάψει την περιέργεια των μαθητών μου, αλλά αφού διάβασα τον οδηγό, συνειδητοποίησα ότι θα μπορούσε να είναι ένα ισχυρό εργαλείο για να προσελκύσω μερικούς από τους λιγότερο αποδοτικούς μαθητές μου.

Επίσης, με έκανε να αναρωτηθώ αν σε κάποιους από τους μαθητές μου άρεσε να διαβάζουν κόμικς και τι κόμικς μπορεί να διαβάζουν. Τότε θυμήθηκα τα δικά μου παιδικά χρόνια και άρχισα να σκέφτομαι αν τα κόμικς - και τα κινούμενα σχέδια! - που διάβαζα και έβλεπα,

κυκλοφορούσαν ακόμα και πώς έμοιαζαν. Έψαξα στο google μερικά κόμικς και κινούμενα σχέδια των οποίων τους τίτλους μπορούσα να θυμηθώ για να πάρω μερικές απαντήσεις.

Γενικά, βρήκα τον Παιδαγωγικό Οδηγό εξαιρετικό ως πηγή βασικών γνώσεων και με βοηθά να συνειδητοποιήσω τι ήθελα να πετύχω στην τάξη.

Στη συνέχεια, μελέτησα τον Οδηγό Δημιουργίας Ψηφιακών Κόμικς. Μου άρεσε η συζήτηση/επιχειρήματα της χρήσης έτοιμων κόμικς έναντι της δημιουργίας των δικών σου κόμικς στην τάξη, αν και και τα δύο είναι εξίσου δύσκολα αλλά για διαφορετικούς λόγους, νομίζω. Αποφάσισα να προσπαθήσω και τα δύο αν ήταν δυνατόν.

Όταν έφτασα στα πιο πρακτικά μέρη του οδηγού, για παράδειγμα τα μέρη για τη δημιουργία σεναρίων ή τη χρήση ειδικού λογισμικού, άρχισα να προβληματίζομαι. Ήταν σίγουρο σε αυτό το σημείο ότι αυτό δεν θα ήταν εύκολο και άρχισα να σκέφτομαι να μην το κάνω - στην πραγματικότητα τηλεφώνησα στο κέντρο εκπαίδευσης δασκάλων που μας προκάλεσε να δοκιμάσουμε τα κόμικς στις τάξεις μας, και τους είπα ότι δεν μπορούσα να το κάνω, χρειάζονταν ανθρώπους με προσανατολισμό στην τέχνη. Πόσο χρόνο θα μου πάρει για να ετοιμάσω κάτι τέτοιο αναρωτήθηκα; Αφού το σκέφτηκα για μερικές μέρες, αποφάσισα να το κάνω με τον τρόπο που μου είπαν οι άνθρωποι από το ΚεΔιΒιΜ Αριάδνη: ότι δεν χρειάζεται να ξεκινήσω με πολλά, ξεκινώ από τη δημιουργία μιας άσκησης για ένα μάθημα και στη συνέχεια να την αναπτύξω, αν άρεσε σε εμένα και στους μαθητές μου, κάτι το οποίο, νομίζω, λειτούργησε τελικά.

Στη συνέχεια, συνέχισα με τον τρίτο πόρο, την ενότητα εξ αποστάσεως μάθησης. Αυτό ήταν το πιο ενδιαφέρον πιστεύω και οδήγησε επίσης σε ένα πολύ χρήσιμο πιστοποιητικό για την ετήσια συνεχή επαγγελματική μου ανάπτυξη. Ήταν εύκολο να το κάνω και μου έδωσε πολλές ιδέες. Σε αυτό το σημείο αποφάσισα να χρησιμοποιήσω το Canva για να φτιάξω τα κόμικς μου, τουλάχιστον για αρχή. Μετά θα έβλεπα...

Γενικά, ένα πιστοποιημένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με εκπαιδευτή, προσφερόμενο καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, σχετικά με τη χρήση κόμικς στην τάξη θα ήταν πολύ δημοφιλές νομίζω.

Στη συνέχεια, μελέτησα τα έτοιμα μαθήματα. Πραγματικά εντυπωσιάστηκα από την ποικιλομορφία των μαθημάτων που δημιουργήθηκαν. Είναι σαφές ότι αυτό το εργαλείο μπορεί πραγματικά να χρησιμοποιηθεί σε διάφορα περιβάλλοντα - και προφανώς όχι μόνο στην εκμάθηση γλωσσών - για την επίτευξη ενός αξιοσημείωτα διαφορετικού συνόλου εκπαιδευτικών και κοινωνικών στόχων. Το ερώτημα που μου περνούσε διαρκώς από το μυαλό, ωστόσο, ήταν: μπορεί ένας εκπαιδευτικός -και ίσως και οι μαθητές- να φτάσει σε ένα σημείο όπου μπορεί να δημιουργήσει αυτόματα μια δραστηριότητα βασισμένη σε κόμικ, χωρίς να χρειάζεται να κάνει πολλή προετοιμασία εκ των προτέρων;

Στη συνέχεια, μελέτησα το εργαστήριο συν-δημιουργίας κόμικς με μαθητές. Μου φάνηκε πολύ χρήσιμο και αυτό, αλλά δεν νομίζω ότι έχω τον χρόνο να δοκιμάσω κάποιο από τα εργαστήρια όπως παρουσιάστηκαν. Ίσως προσπαθήσω να το χωρίσω σε κομμάτια ή να κάνω κάποια σύντομη δραστηριότητα/ες συν-δημιουργίας με μαθητές σε μία ή περισσότερες συνεδρίες, ώστε να μην μείνω πίσω στο εγχειρίδιο.

Οι δραστηριότητες

Πρώτη: Πριν δοκιμάσω οτιδήποτε με/με τους μαθητές μου, ένιωσα ότι έπρεπε να μάθω εάν στους μαθητές μου αρέσουν τα κόμικς και ποια κόμικς τους άρεσαν. Δεν υπήρχε καθοδήγηση στο υλικό αυτού του έργου για το πώς να το κάνω αυτό, έτσι χώρισα την τάξη μου σε ομάδες και τους ζήτησα να μιλήσουν για αυτό.

Το πρώτο πράγμα που με εντυπωσίασε ήταν ότι οι μαθητές μου - και να θυμάστε ότι αυτή είναι μια από τις τάξεις με τις καλύτερες επιδόσεις - δεν μπορούσαν να καταλάβουν τη διαφορά μεταξύ κινουμένων σχεδίων και κόμικς. Αν και νόμιζα ότι τους ζήτησα ξεκάθαρα να μιλήσουν για κόμικς, κατέληξαν να μιλάνε για κινούμενα σχέδια. Πιθανώς, η ύπαρξη πολλών όμοιων κόμικς, κινούμενων σχεδίων και φυσικών αντικειμένων -π.χ. παιχνίδια όπως τα Lego ή τα Playmobil και άλλα αντικείμενα που βασίζονται στην παιδική ψυχαγωγία - να έχουν θολώσει τα όρια.

Αφού ξεκαθάρισα τα πράγματα, κατέληξα στο συμπέρασμα ότι οι μαθητές μου σίγουρα ενδιαφέρονται περισσότερο για τα κινούμενα σχέδια παρά για τα κόμικς σε αυτή την ηλικία. Όλοι μπορούσαν να μιλήσουν για κόμικς που διάβαζαν ως μικρότερα παιδιά, αλλά λίγοι τα διαβάζουν τώρα. Κανένας τους δεν μπόρεσε να ονομάσει κόμικς που δεν είχαν σχέση με διάσημους ήρωες όπως αυτοί της Marvel κλπ. Ωστόσο, ούτε κι εγώ μπορώ!

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω αποτελέσματα, τους άρεσε η ιδέα να δοκιμάσουν κάποιες δραστηριότητες βασισμένες σε κόμικ για το μάθημά μας και ενθουσιάστηκαν ακόμη περισσότερο με τη δημιουργία κόμικς. Προσπάθησα να τους εξηγήσω ότι δεν θα γίνονταν ειδικοί στα κόμικς μετά από ένα μάθημα αγγλικών, αλλά δεν έδειχναν να το καταλαβαίνουν! Καλή μου τύχη!

Δεύτερη: Η πρώτη δραστηριότητα βασισμένη σε κόμικς που δοκιμάσαμε ήταν μια απλή άσκηση που πήρα από ένα από τα μαθήματα της ενότητας e-learning και ταίριαξα με τις απαιτήσεις διδασκαλίας γραμματικής της ημέρας: ευθύς λόγος. Παράλληλα, είχα χρόνο να διδάξω κάποιο λεξιλόγιο (φούσκες, κ.λπ.) που είχε να κάνει με τα ίδια τα κόμικς. Στη συνέχεια, χρησιμοποιήσαμε τα εν λόγω κόμικς για να διδάξουμε τη γραμματική, να κάνουμε λίγη εξάσκηση και έδωσα τις ασκήσεις του βιβλίου ως εργασία για το σπίτι. Ολοκληρώσαμε με μια

σύντομη συζήτηση για το αν άρεσε στους μαθητές και αν τους άρεσε να συνεχίσουν να κάνουν μερικά ακόμη πράγματα όπως αυτό, κάτι που ίσχυε.

Βρήκα επίσης αυτή την πρώτη εμπειρία πιο εύκολη από όσο περίμενα.

Τρίτη: Η δεύτερη δραστηριότητα βασισμένη σε κόμικς που δοκιμάσαμε ήταν η εισαγωγή κόμικς από την αγορά στην τάξη μας. Δεν έχω - ούτε εγώ, ούτε οι μαθητές μου - εμπειρία ως προς το ποια κόμικ θα μπορούσαμε να φέρουμε στην τάξη. Έτσι, για να παρακάμψουμε τη βάσανο του να διαβάσω διάφορα κόμικς για να κρίνω ποια είναι κατάλληλα για χρήση στην τάξη και για ποιο σκοπό, χρησιμοποίησα το κεφάλαιο ενός κόμικ που προτάθηκε από το έργο στην ενότητα ηλεκτρονικής μάθησης, το *American Born Chinese*, του Luen Yang.

Χρησιμοποίησα αυτό το κόμικ για να αντικαταστήσω το κείμενο του βιβλίου μαθημάτων της τάξης - το κείμενο του βιβλίου μαθημάτων και οι συνοδευτικές ασκήσεις δόθηκαν ως εργασία για το σπίτι - και μίλησα για στερεότυπα (που ήταν το θέμα της ημέρας) χρησιμοποιώντας ως παράδειγμα τον κεντρικό χαρακτήρα.

Οι μαθητές απόλαυσαν τη δραστηριότητα συνολικά και θα ήθελαν να την επαναλάβουν. Στα αρνητικά, το κείμενο από τα κόμικς αποδείχτηκε λίγο πιο δύσκολο από ό,τι αναμενόταν, πράγμα που σήμαινε ότι έπρεπε να κάνω περισσότερη προ-διδασκαλία από ό,τι είχα αρχικά σκεφτεί.

Τέταρτη: Η τρίτη δραστηριότητα που δοκιμάσαμε ήταν μια συνδημιουργία. Εκεί, ξεκινώντας από την προηγούμενη δραστηριότητα για τα στερεότυπα, πήραμε την κύρια ιστορία και προσπαθήσαμε να την ελληνοποιήσουμε, δηλαδή να φέρουμε πρωταγωνιστές από την Ελλάδα (π.χ. Αλβανούς μετανάστες και Σύριους πρόσφυγες), ενώ χρησιμοποιήσαμε τα ίδια φραστικά ρήματα για να μιλήσουμε για «πιο ελληνικές» καθημερινές καταστάσεις από τις αρχικές αμερικανο-κινεζικές.

Για να γίνει αυτό, οι μαθητές χωρίστηκαν σε τέσσερις ομάδες των έξι μαθητών. Τους δόθηκαν γραπτές οδηγίες για το πώς να χωρίσουν τους ρόλους -σύμφωνα με τις οδηγίες του Comics Creation Workshop- και εργάστηκαν ανεξάρτητα για να δημιουργήσουν τα σενάρια και τα άτυπα storyboard τους. Τα σενάρια μου δόθηκαν για ανατροφοδότηση και όταν όλα ήταν έτοιμα σε ένα λογικό βαθμό, κάναμε μια δίωρη συνεδρία με την καθηγήτρια Πληροφορικής στο εργαστήριό της, όπου οι μαθητές προσπάθησαν να αναπτύξουν μέρος των κόμικς τους. Τα αποτελέσματα ήταν ικανοποιητικά δεδομένου του άτυπου χαρακτήρα της όλης δραστηριότητας και διαδικασίας. Συνολικά, ήταν διασκεδαστικό για όλους μας στο σχολείο και κάτι για το οποίο οι μαθητές είναι περήφανοι. Παρόμοιες συνεδρίες θα γίνουν τώρα και με τις υπόλοιπες τάξεις, αφού ένιωσαν παραμελημένοι!

Συμπεράσματα

Πρώτα απ' όλα, αν και το υλικό αυτού του έργου είναι πολύ εύκολο στην ανάγνωση και στη χρήση, για έναν πολυάσχολο δάσκαλο σαν εμένα, που κάνει αρκετή ενδοσχολική αλλά και εξωσχολική διδασκαλία (δυστυχώς οι εκπαιδευτικοί στην Ελλάδα δεν αμείβονται αρκετά!), το να φεύγει από τις δραστηριότητες του εγχειριδίου (στην Ελλάδα δίνεται στους καθηγητές αγγλικώ της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ένα εγχειρίδιο ή μια επιλογή εγχειριδίων που πρέπει να χρησιμοποιήσουν) έχει κόστος: δεν υπάρχει χρόνος για προετοιμασία.

Από την άλλη πλευρά, εάν μια δραστηριότητα που βασίζεται σε κόμικ λειτουργήσει από την πρώτη φορά που δοκιμάζεται, τότε είναι έτοιμη για επανάληψη, αλλά τι γίνεται αν δεν το κάνει; Θα ήταν χρήσιμο να έχουμε οδηγίες ειδικά για το πώς να χρησιμοποιούμε τα κόμικς στα σχολικά μας βιβλία, αλλά καταλαβαίνω ότι κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατό.

Συνολικά, ήταν μια χρήσιμη και διασκεδαστική άσκηση. Νομίζω ότι η αντικατάσταση τμημάτων των μαθημάτων με κόμικς είναι πολύ πιο εύκολη και αποδοτική από τις δραστηριότητες συνδημιουργίας. Καταλαβαίνω ότι μπορεί να είναι επωφελές για τους μαθητές με διάφορους τρόπους, αλλά ίσως δεν είναι κατάλληλη για ένα μάθημα όπως τα αγγλικά ως ξένη γλώσσα που διδάσκεται μόνο για τρεις ώρες κάθε εβδομάδα. Ίσως η Λογοτεχνία ή κάποιο άλλο μάθημα σαν αυτό, το οποίο διδάσκεται περισσότερες ώρες και συνήθως διδάσκεται από τον ίδιο δάσκαλο που διδάσκει ιστορία, γλώσσα κ.λπ. θα ήταν ένα πιο κατάλληλο μάθημα για τη συνδημιουργία κόμικς.

Εκπαιδύοντας εκπαιδευτικούς να χρησιμοποιούν κόμικ στην τάξη: το στοχαστικό ημερολόγιο ενός εκπαιδευτή εκπαιδευτών που προσπάθησε να βοηθήσει 10 καθηγητές αγγλικών ως ξένων γλωσσών να ενσωματώσουν κόμικς στις τάξεις τους

Πλαίσιο

Αυτή τη στιγμή διδάσκω ένα 80ωρο πρόγραμμα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης για καθηγητές Αγγλικών ως ξένης γλώσσας στη δευτεροβάθμια κρατική εκπαίδευση στην περιοχή της Μεσσηνίας.

Το πρόγραμμα αποτελείται από πέντε εξάωρες συναντήσεις τα Σαββατοκύριακα, συν δομημένες δραστηριότητες μελέτης και σύντομες εργασίες για τις υπόλοιπες ώρες.

Πρόκειται για ένα αυτοχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα που πληρώνεται από τους ίδιους τους καθηγητές, αν και οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί λαμβάνουν μέρος των διδάκτρων από τα σχολεία τους.

Όλοι οι συμμετέχοντες είναι έμπειροι καθηγητές Αγγλικών, επομένως το μάθημα δεν επικεντρώνεται π.χ. σε προσεγγίσεις στη διδασκαλία της γραμματικής, αλλά σε πιο προχωρημένα θέματα. Το συγκεκριμένο μάθημα είχε τίτλο «Bring art in the ELT class» και επικεντρώθηκε στο δράμα, τη λογοτεχνία και, για πρώτη φορά, και στα κόμικς.

Προσέγγιση

Πρώτα απ' όλα, ερευνήθηκαν οι προσδοκίες των εκπαιδευομένων. Αυτό κατέστη δυνατό μέσω ενός αρχικού ερωτηματολογίου που, μεταξύ άλλων, προσπαθούσε να μετρήσει τη στάση που είχαν οι εκπαιδευόμενοι απέναντι στα κόμικς, αν θεωρούσαν ότι η χρήση τους ήταν χρήσιμη, πώς πίστευαν ότι αυτό/ήταν χρήσιμο, αν το είχαν κάνει πριν, ποια ήταν γενικά η σχέση τους με τα κόμικς κλπ. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν 5 δίωρες συνεδρίες, ενώ το υλικό του «EdComix» χρησιμοποιήθηκε για δομημένη αυτομελέτη. Το μάθημα ολοκληρώθηκε με ένα δεύτερο ερωτηματολόγιο που ερευνούσε πώς είχε αλλάξει η γενική στάση των δασκάλων για τη χρήση κόμικς στην τάξη.

Το ερωτηματολόγιο πριν το μάθημα

Τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου πριν από το μάθημα ήταν ελπιδοφόρα: κανένας εκπαιδευόμενος δεν σκέφτηκε ότι υπήρχε κάτι αρνητικό με το να βάλεις τα κόμικς στην τάξη, όλοι βρήκαν το θέμα ενδιαφέρον, οι περισσότεροι πίστευαν ότι θα ήταν ένα εξαιρετικό εργαλείο για ανάγνωση, ειδικά σε περισσότερα προχωρημένες τάξεις, οι περισσότεροι ανησυχούσαν για τη διαθεσιμότητα κατάλληλων κόμικς στις σχολικές βιβλιοθήκες, κανένας

από αυτούς δεν θεωρούσε πιθανό ότι θα μπορούσαν να μάθουν να σχεδιάζουν για να τα δημιουργούν οι ίδιοι, πολλοί σκέφτηκαν ότι η εισαγωγή κόμικς στην τάξη θα μπορούσε να παρεμποδίσει τη διαχείριση της τάξης.

Συνεδρία 1

Ο σκοπός της εναρκτήριας συνεδρίας ήταν να εισαγάγει όλους στο πώς θα διεξαχθεί αυτό το μάθημα και τι αναμενόταν από αυτούς. Περιλάμβανε επίσης την εξερεύνηση διαφόρων δωρεάν και ανοιχτής πρόσβασης διαδικτυακών πόρων για κόμικς, καθώς και την ανάδειξη τυχόν πρότερης γνώσης και εμπειρίας που είχαν οι εκπαιδευόμενοι με τα κόμικς. Οι εκπαιδευόμενοι μνήθηκαν επίσης στο βασικό λεξιλόγιο των κόμικς (φούσκες κ.λπ.), στην έννοια του storyboarding και όλοι έφτιαξαν ένα κόμικ χρησιμοποιώντας το Pixton.

Γενικά, ένιωσα ότι το θέμα έτυχε καλής υποδοχής, αν και τέθηκαν ζητήματα χρόνου προετοιμασίας. Σε αντίθεση με το δράμα και τη δημιουργική γραφή, που βασίζονται σε δραστηριότητες όπως η ανάγνωση, η απαγγελία, η χρήση του σώματός και η γραφή, που συνήθως χρησιμοποιούνται στην τάξη της γλώσσας ούτως ή άλλως, οι περισσότεροι εκπαιδευόμενοι ένιωσαν απροετοίμαστοι να ασχοληθούν με τη δημιουργία εικόνων στην τάξη.

Σε ένα βαθμό μπορώ να καταλάβω την αντίστασή τους. Στο τέλος της ημέρας, όταν εισάγει κανείς κάτι στην τάξη για το οποίο δεν είναι ειδικός - και οι δάσκαλοι είναι σχεδόν πάντα καλύτεροι συγγραφείς, αναγνώστες και απαγγέλλοντες από τους μαθητές - αντιμετωπίζει τον φόβο ότι θα γελοιοποιηθεί από μαθητές ή γονείς που έχουν περισσότερη εμπειρία /εξειδίκευση σε αυτόν τον τομέα.

Ωστόσο, πιστεύω ότι το λογισμικό που δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να επιλέξει και να δημιουργήσει κόμικς από μια βιβλιοθήκη έτοιμων εικόνων θα τον βοηθήσει να ξεπεράσει αυτόν τον φόβο. Θα δούμε στις επόμενες συνεδρίες υποθέτω!

Συνεδρία 2

Πριν από τη δεύτερη συνεδρία, ζητήθηκε από τους εκπαιδευόμενους να έχουν μελετήσει τον Παιδαγωγικό Οδηγό και τον Οδηγό Δημιουργίας Ψηφιακών Κόμικς του έργου.

Η συνεδρία ξεκίνησε με μια ομαδική συνεδρία προβληματισμού όπου συζητήθηκε τι βρήκαν ενδιαφέρον σχετικά με τον Παιδαγωγικό Οδηγό και τον Οδηγό Δημιουργίας Ψηφιακών Κόμικς.

Στη συνέχεια, μπήκαν σε ομάδες και αποφάσισαν πώς θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν τα κόμικς στην τάξη. Οι περισσότεροι από αυτούς έδειχναν πρόθυμοι να χρησιμοποιήσουν κόμικς για πρότζεκτς, δραστηριότητες ανάγνωσης εκτός προγράμματος σπουδών κ.λπ. Στη συνέχεια, τους ζητήθηκε να επιλέξουν μία από αυτές τις κατηγορίες, π.χ. μάθηση μέσω πρότζεκτ, και να

δημιουργήσουν μια πλήρη δραστηριότητα με βάση κόμικ της επιλογής τους . Στη συνέχεια οι δραστηριότητες αξιολογήθηκαν από την υπόλοιπη ομάδα.

Γενικά, αν και η δεύτερη συνεδρία πήγε πολύ καλά, οι εκπαιδευόμενοι δεν έδειχναν πρόθυμοι να δεχτούν τη χρήση κόμικς στην τάξη για καθημερινή μάθηση. Γι' αυτό και τους δόθηκε σχετική εργασία για το σπίτι. Ελπίζω ότι θα είναι λίγο πιο θετικοί την επόμενη φορά.

Συνεδρία 3

Πριν από την τρίτη συνεδρία, οι εκπαιδευόμενοι έπρεπε να ολοκληρώσουν την ενότητα e-learning, καθώς και να σκεφτούν / διερευνήσουν 10 τρόπους χρήσης κόμικς για τη διδασκαλία 10 διαφορετικών θεμάτων γραμματικής.

Η συνεδρία ξεκίνησε με μια σύντομη συζήτηση σχετικά με την εμπειρία μελέτης του e-learning και ακολούθησε μια παρουσίαση από όλους για τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους τα κόμικς θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη διδασκαλία διαφορετικών θεμάτων γραμματικής. Δόθηκε μεγάλη προσοχή στο να διασφαλιστεί ότι αυτοί οι τρόποι δεν ήταν πολύ χρονοβόροι όσον αφορά την προετοιμασία και προτάθηκαν τρόποι μείωσης του χρόνου προετοιμασίας.

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι χωρίστηκαν σε ομάδες και μετέτρεψαν τις δραστηριότητες που είχαν σκεφτεί σε σχέδια μαθημάτων, φροντίζοντας ο χρόνος προετοιμασίας να είναι υπό έλεγχο.

Γενικά, ένιωσα ότι στο τέλος αυτής της συνεδρίας οι εκπαιδευόμενοι ένιωθαν πιο άνετα με τη χρήση κόμικς στην τάξη για καθημερινούς διδακτικούς σκοπούς παρά απλώς ως πρότζεκτ για π.χ. μια εθνική γιορτή.

Συνεδρία 4

Πριν από αυτή τη συνεδρία, οι εκπαιδευόμενοι έπρεπε να μελετήσουν τα πακέτα έτοιμων μαθημάτων και να επιλέξουν ένα από αυτά τα μαθήματα για να εφαρμόσουν μια μικροδιδακτική δραστηριότητα βασισμένη σε ένα από τα έτοιμα μαθήματα.

Η συνεδρία ξεκίνησε με μερικά από τα μικρο-μαθήματα που ετοίμασαν οι εκπαιδευόμενοι. Ανατροφοδότηση από την ομάδα δόθηκε σε όλους.

Στη συνέχεια υλοποιήθηκε μια συνεδρία από τον οδηγό Δημιουργία Κόμικς με Μαθητές με τους εκπαιδευόμενους στο ρόλο των μαθητών. Οι εκπαιδευόμενοι εργάστηκαν σε δύο ομάδες και τους ζητήθηκε να τελειώσουν τα κόμικς τους στο σπίτι.

Γενικά, αυτή ήταν μια κουραστική συνεδρία, αλλά οι εκπαιδευόμενοι - και ο εκπαιδευτής! - απόλαυσαν τη δημιουργία κόμικς περισσότερο από ό,τι περίμεναν αρχικά.

Συνεδρία 5

Η τελευταία συνεδρία ξεκίνησε με τις υπόλοιπες μικροσυνεδρίες που προετοιμάστηκαν πριν από την 4η συνεδρία. Στη συνέχεια, ακολούθησε συζήτηση για τον οδηγό δημιουργία κόμικς με μαθητές και ζητήθηκε από τους εκπαιδευόμενους να κάνουν προσαρμογές σε αυτό σύμφωνα με αυτό που πίστευαν ότι θα λειτουργούσε καλύτερα στην τάξη τους.

Η συνεδρία ολοκληρώθηκε με ένα ερωτηματολόγιο αξιολόγησης. Γενικά, η ατμόσφαιρα όταν τελειώσαμε φαινόταν πολύ πιο ελαφριά και πιστεύω ότι οι εκπαιδευόμενοι θα δοκιμάσουν πραγματικά κόμικς στην τάξη τους. Εκεί θα γίνει και η πραγματική δοκιμή της μεθόδου.

Το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης

Τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου αξιολόγησης φαίνονται πολύ θετικά: όλοι οι εκπαιδευόμενοι πιστεύουν ότι η εισαγωγή κόμικς στην τάξη θα ωφελήσει τους μαθητές τους, αλλά επίσης, όλοι βρίσκουν το θέμα πιο ενδιαφέρον από ό,τι πίστευαν αρχικά. Όλοι τους πιστεύουν ότι είναι ένα εξαιρετικό εργαλείο για ανάγνωση και για πρότζεκτ, οι περισσότεροι πιστεύουν ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για καθημερινή διδασκαλία περιστασιακά. Οι περισσότεροι ανησυχούν για τον χρόνο προετοιμασίας που χρειάζεται, όλοι θα ήθελαν να δουν πιο κατάλληλα κόμικς στις σχολικές βιβλιοθήκες και κάποιοι δήλωσαν ότι έχουν ήδη χρησιμοποιήσει κόμικς σε κάποιες από τις τάξεις τους. Όλοι δηλώνουν ότι θα χρησιμοποιήσουν ή θα χρησιμοποιήσουν ξανά κόμικς στις τάξεις τους αμέσως μετά το τέλος του προγράμματος.

Συμπεράσματα

Συνολικά, αυτή ήταν μια πολύ θετική, αν και κουραστική, εμπειρία για μένα, και σίγουρα θα συμπεριλάβω τη διδασκαλία βασισμένη σε κόμικ σε μελλοντικές εκδόσεις του σεμιναρίου μου. Αισθάνομαι σίγουρος ότι οι εκπαιδευόμενοι θα χρησιμοποιήσουν πραγματικά κόμικς στην τάξη, αν και δεν νομίζω ότι θα τα χρησιμοποιούν εκτενώς για την καθημερινή διδασκαλία - αλλά ίσως να μην είναι αυτός ο σκοπός. Ωστόσο, εάν υπάρχουν περισσότερα έργα σαν αυτό, δημιουργώντας περισσότερο υλικό και καθιστώντας τη μέθοδο λιγότερο ασυνήθιστη από όσο είναι αυτή τη στιγμή, νομίζω ότι θα ακολουθήσουν περισσότεροι εκπαιδευτικοί. Πρέπει επίσης να ομολογήσω ότι η δημιουργία κόμικς είναι το ίδιο διασκεδαστική όσο η χρήση του θεάτρου για διδακτικούς σκοπούς. Μόλις ξεπεράσετε τις πρώτες τεχνικές δυσκολίες (εκμάθηση του λογισμικού κ.λπ.) είναι πολύ ικανοποιητική και εύκολη στη χρήση.

Χρήση κόμικς σε διαδικτυακά μαθήματα για τη διδασκαλία αγγλικών σε μικρούς μαθητές με ιδιαίτερη έμφαση σε μαθητές με δυσλεξία

Η ψηφιακή μάθηση έχει πλέον αναδειχθεί ως βασικό εργαλείο για την εκπαίδευση στα σχολεία σε όλο τον κόσμο.

Η διαδικτυακή διδασκαλία, όπως συμβαίνει με τις περισσότερες μεθόδους διδασκαλίας, παρουσιάζει ένα σύνολο θετικών και αρνητικών πτυχών. Η δημιουργία μιας προσωπικής μαθησιακής εμπειρίας για τους μαθητές μας είναι απαραίτητη προκειμένου να διατηρηθεί ένα υψηλό επίπεδο κινήτρων στην τάξη. Η ιστορία μας βασίζεται στην εμπειρία που είχαμε κατά τη διάρκεια των διαδικτυακών μαθημάτων μας για μικρούς μαθητές στο Babel Idiomias, μια ακαδημία ξένων γλωσσών στη Μάλαγα, μια πόλη στη νότια Ισπανία.

Για εμάς, η διαδικτυακή διδασκαλία παρέχει περισσότερα πλεονεκτήματα παρά μειονεκτήματα. Μπορούμε ειλικρινά να πούμε ότι είναι εξαιρετικά αποτελεσματική καθώς υπάρχει μια μεγάλη γκάμα εργαλείων που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε στην ηλεκτρονική μας τάξη, όπως βίντεο, παρουσιάσεις, διαδραστικές δραστηριότητες, παιχνίδια και πολλές διαφορετικές πλατφόρμες και ιστότοποι. Ένα από τα εργαλεία που ενσωματώσαμε στα μαθήματά μας ήταν η δημιουργία και η χρήση κόμικς.

Τα σχόλιά μας βασίζονται σε δύο ομάδες:

1. Μια γενική ομάδα αγγλικών που αποτελείται από 6 μαθητές. Το επίπεδο τους ήταν A2 (Ιπτάμενοι) και η ηλικία τους ήταν μεταξύ 7-9 ετών. Αυτό το μάθημα διήρκεσε 9 μήνες από τον Οκτώβριο έως τον Ιούνιο και χρησιμοποιήσαμε κόμικ για 1 μήνα.
2. Μια ομάδα από τα προσαρμοσμένα γλωσσικά μαθήματα «Dis is English» που αποτελείται από 4 μαθητές. Το επίπεδο τους ήταν A2-B1 και οι ηλικίες τους κυμαίνονταν από 9-14. Αυτό το μάθημα διήρκεσε 1 μήνα.

Οι κύριοι ιστότοποι που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία κόμικς ήταν τα [:MakeBeliefsComix](#) και [StoryboardThat](#), αλλά μπορείτε να βρείτε περισσότερα παραδείγματα ψηφιακών εργαλείων και πώς να τα χρησιμοποιήσετε στους πόρους που προσφέρονται στον ιστότοπο του [EdComix](#) («Οδηγός δημιουργίας ψηφιακών κόμικς» στο κεφάλαιο «Διαδικτυακά εργαλεία για τη δημιουργία ψηφιακών κόμικς για εκπαίδευση»).

Ομάδα 1:

Με αυτήν την ομάδα χρησιμοποίησα κόμικς για έναν πολύ συγκεκριμένο στόχο: την εξάσκηση του λεξιλογίου και των σημείων γραμματικής που μελετούσαν οι μαθητές μου εκείνη τη στιγμή. Για να τους προετοιμάσω για τα επόμενα μαθήματα όπου θα τους ζητούσα να δημιουργήσουν

το δικό τους κόμικ, άρχισα να εισάγω την ιδέα των κόμικς στις τάξεις μας. Με αυτόν τον τρόπο, θα εξοικειωθούν με την έννοια, θα ενδιαφερθούν και θα παρακινηθούν.

Στην πρώτη συνάντηση έδειξα στους μαθητές μου 6 σελίδες από διάφορα δημοφιλή κόμικς. Συζητήσαμε τους βασικούς χαρακτήρες και το θέμα κάθε κόμικ. Στη συνέχεια, εξετάσαμε τα στοιχεία ενός κόμικ. Είχα δημιουργήσει ένα Kahoot με στιγμιότυπα οθόνης πολλών τμημάτων κάθε σελίδας (πίνακας, συννεφάκια ομιλίας, κ.λπ.) και οι μαθητές έπρεπε να τα αναγνωρίσουν. Στη συνέχεια, ο καθένας από αυτούς διάλεξε μία από τις σελίδες και η εργασία τους ήταν να τη διαβάσουν και να ετοιμάσουν μια σύντομη περίληψη για την επόμενη τάξη.

Στη δεύτερη συνάντηση, παρουσίασαν τις περιλήψεις τους και ήταν πολύ ενθουσιώδεις. Αυτή η τάξη χρησίμευσε ως εισαγωγή στον κόσμο των κόμικς.

Στην τρίτη συνάντηση, χρησιμοποίησα το σχέδιο μαθήματος «Going Out - A2» για χόμπι και δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου. Κάναμε καταιγισμό ιδεών με δημοφιλείς δραστηριότητες αναψυχής και μάθαμε τις σχετικές εκφράσεις. Στη συνέχεια χρησιμοποίησαμε την Εργασία 2 για να εξασκηθούμε στην ομιλία και να δημιουργήσουμε 2 χαρακτήρες που είναι οι καλύτεροι φίλοι και ήθελαν να πάνε μαζί στον κινηματογράφο. Οι μαθητές ήταν πολύ δεκτικοί σε αυτές τις δραστηριότητες και απόλαυσαν ιδιαίτερα τη διαδικασία δημιουργίας αυτών των χαρακτήρων. Τους δώσαμε ονόματα, μια ιστορία, γράψαμε μια περιγραφή των προσωπικοτήτων τους και σχεδιάσαμε την πρώτη εκδοχή στον πίνακα. Τους επέτρεψα να σχεδιάσουν τη δική τους εκδοχή κάθε χαρακτήρα στον πίνακα (στο Zoom).

Στην τέταρτη συνάντηση, έκανα μια παρουσίαση του τρόπου χρήσης της ιστοσελίδας Make Beliefs Comix στη διεύθυνση www.makebeliefscomix.com και τους βοήθησα να δημιουργήσουν έναν λογαριασμό. Προσπαθήσαμε να βρούμε έναν χαρακτήρα παρόμοιο με αυτό που είχαμε σχεδιάσει προηγουμένως. Στη συνέχεια, συλλάβαμε ιδέες για την ιστορία που αργότερα θα μεταμορφώναμε σε κόμικ. Γράψαμε το σενάριο μαζί, χρησιμοποιώντας το λεξιλόγιο και τη γραμματική που μελετήσαμε προηγουμένως.

Στην πέμπτη συνάντηση ξεκινήσαμε να χρησιμοποιούμε την ιστοσελίδα και οι μαθητές εργάστηκαν σε ομάδες για να δημιουργήσουν τα κόμικς τους. Χρησιμοποίησα τα εργαστήρια και τις πληροφορίες που παρέχονται στο [Εργαστήρια δημιουργίας ψηφιακών κόμικς με μαθητές](https://edcomix.eu/) (https://edcomix.eu/). Χώρισα τους μαθητές σε αίθουσες στο Zoom και αφιέρωσα λίγο χρόνο με τον καθένα από αυτούς βοηθώντας τους να προσθέσουν στοιχεία στα πάνελ τους. Κάθε ομάδα ετοίμασε μια ταινία την οποία παρουσίασε στην επόμενη τάξη. Στην έκτη και τελευταία συνάντηση οι μαθητές είχαν λίγο χρόνο να ολοκληρώσουν τη λωρίδα τους πριν την παρουσιάσουν στην τάξη. Κατάφεραν να μοιράζονται την οθόνη στο δωμάτιό τους και να συνεργάζονται.

Ομάδα 2:

Η δεύτερη τάξη που χρησιμοποίησε κόμικς ήταν ένα μάθημα για παιδιά με δυσλεξία. Αυτό ήταν ένα μάθημα ενός μήνα (8 μαθήματα) κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού και μέρος της πρωτοβουλίας «Dis is English», τα οποία είναι μαθήματα προσανατολισμένα σε δυσλεξικούς μαθητές που προσφέρονται από το Babel Idiomias.

Συμμετείχαν παιδιά 9-14 ετών και στην τάξη ήταν τέσσερις μαθητές. Κρατήσαμε την ομάδα μικρή λόγω της ιδιαίτερης φύσης του μαθήματος - καθώς βασίστηκε αποκλειστικά σε κόμικς- και στόχευε ειδικά στη βοήθεια των παιδιών με δυσλεξία και στην αντιμετώπιση των συγκεκριμένων αναγκών τους. Μια άλλη ιδιαίτερη πτυχή του μαθήματος ήταν η ηλεκτρονική ρύθμιση, η οποία μας επέτρεψε να έχουμε φοιτητές από όλη την ισπανική επικράτεια (Καταλονία, Βαλένθια, Ναβάρρα κ.λπ.) και όχι μόνο από την πόλη της Babel Idiomias, τη Μάλαγα.

Ως οργανισμός εταίρος στο έργο, είχαμε ήδη πρόσβαση σε όλο το υλικό και, μάλιστα, είχαμε δημιουργήσει μέρος του, οπότε αποφασίσαμε να το αξιοποιήσουμε. Δημιουργήσαμε ένα πρόγραμμα περιεχομένου για το μάθημα, το οποίο απευθύνεται σε μαθητές χαμηλότερου επιπέδου, καθώς γνωρίζαμε ότι τα παιδιά με δυσλεξία συνήθως αγωνίζονται να επιτύχουν ένα καλό επίπεδο αγγλικών στο σχολείο. Συνδυάσαμε τα σημεία της αγγλικής γραμματικής και λεξιλογίου με τη δομή και τη διαδικασία δημιουργίας ενός κόμικ.

Το πρώτο πράγμα που έπρεπε να κάνουμε ήταν να αντλήσουμε έμπνευση για το συλλογικό μας κόμικ, οπότε ρίξαμε μια ματιά στα αγαπημένα των μαθητών. Στη συνέχεια, πραγματοποιήσαμε μια συνεδρία καταγιγισμού ιδεών από την οποία θα βγάγαμε το περίγραμμα της ιστορίας που θέλαμε να πούμε, καθώς και τους χαρακτήρες σε αυτό. Αποφασίστηκε ότι θα αφορούσε ένα αγόρι που θα γίνει φίλος με έναν μαγικό σκύλο και θα ταξιδέψει σε έναν μαγικό κόσμο. Εκεί, ο σκύλος απήχθη και το αγόρι θα περνούσε μια περιπέτεια για να το σώσει.

Στη συνέχεια μάθαμε πώς να περιγράφουμε ανθρώπους και ρούχα και χρησιμοποιήσαμε τις νέες γνώσεις μας για να σχεδιάσουμε τους χαρακτήρες της ιστορίας. Τους δίδαξα πώς να χρησιμοποιούν τα εργαλεία στο Storyboardthat, τα οποία έμαθαν αμέσως, καθώς ο πόρος είναι πολύ προσιτός και διαισθητικός. Κάθε μαθητής σχεδίασε τουλάχιστον έναν χαρακτήρα και μετά μαζί αποφασίσαμε ποιους θα χρησιμοποιήσουμε.

Στη συνέχεια αρχίσαμε να σχεδιάζουμε το περιβάλλον και τα υπόβαθρα που θα χρησιμοποιούσαμε για να βάλουμε την ιστορία, και σε αυτό το σημείο οι μαθητές ήταν τόσο ενθουσιασμένοι που ένα κόμικ 6 πλαισίων δεν ήταν αρκετό, οπότε γεμίσαμε μια σελίδα και δημιουργήσαμε μια νέα, όπου εισάγαμε τους χαρακτήρες για να συνεχίσουμε την ιστορία. Τελικά, χρειάστηκε να γράψουμε μόνο τους διαλόγους και το κόμικ μας ήταν έτοιμο!

Το επόμενο βήμα ήταν να δημιουργήσουν το δικό τους κόμικ και ξετρελάθηκαν με αυτό! Έγραψαν για την καθημερινότητά τους, για φανταστικούς πολέμους μεταξύ παραδείσου και κόλασης, μια εισβολή εξωγήινων στη Γη, ενώ αναδημιουργούσαν κλασικά παραμύθια με το δικό τους στυλ.

Στο τέλος οι μαθητές είχαν μια ευχάριστη και συναρπαστική εμπειρία. Οι γονείς τους έμειναν έκπληκτοι με την αλλαγή στάσης που βίωσαν τα παιδιά τους και συνέχισαν με χαρά να μαθαίνουν αγγλικά μαζί μας, είτε σε τυπικά είτε σε πιο εξατομικευμένα μαθήματα. Οι γνώσεις και οι πόροι που παρέχονται στο [EdComix](#) βοήθησαν πολύ σε όλη τη διαδικασία.

Χρήση κόμικς στη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας σε μαθητές από 9 έως 13 ετών σε ισπανικό σχολείο

Όταν διδάσκουμε αγγλικά σε εφήβους συνδυάζοντας κόμικς και τεχνολογία, μπορεί να πιστεύουμε ότι είναι κάτι δύσκολο να γίνει. Αυτή η ιστορία παρουσιάζει την εμπειρία της Marta και της Cristina, δύο δασκάλων από το Babel Idiomas που έχουν δοκιμάσει τα πακέτα έτοιμων μαθημάτων του «EdComix» και τις φάσεις δημιουργίας κόμικ σε δύο διαφορετικές ομάδες σε ένα Ισπανικό Σχολείο στη Μάλαγα. Οι ηλικίες των μαθητών κυμαίνονται από 9 έως 13 ετών. Οι μαθητές μιας από τις ομάδες έχουν επίπεδο A2 (KET) και είναι συνολικά 12. Οι μαθητές της άλλης ομάδας έχουν επίπεδο B1.1 και είναι 14 μαθητές. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι κάθε τάξη έχει έναν προβολέα και το σχολείο έχει επίσης δύο αίθουσες υπολογιστών και καλή σύνδεση στο διαδίκτυο, ώστε να μπορούμε εύκολα να δοκιμάσουμε και τις δύο φάσεις.

Πρώτα απ' όλα, θα θέλαμε να τονίσουμε τη σημασία του οδηγού «EdComix» για την ικανοποιητική ανάπτυξη των πακέτων Comic & Lesson και της Δημιουργίας Comic. Στην αρχή, η ιδέα να εισαγάγουμε τα κόμικς στα μαθήματά μας ήταν έκπληξη αφού ποτέ δεν είχαμε σκεφτεί τα κόμικς ως διδακτικό εργαλείο. Ωστόσο, χάρη στους πόρους «EdComix», μπορούσαμε να μάθουμε πώς να χρησιμοποιούμε κόμικς και άλλο οπτικό υλικό για να παρακινήσουμε τους μαθητές μας να συμμετάσχουν στο μάθημα των Αγγλικών. Συνιστούμε πραγματικά σε όλους τους εκπαιδευτικούς που είναι αρχάριοι όσον αφορά τη χρήση κόμικς και τεχνολογίας μαζί να διαβάσουν τον οδηγό, επειδή ήταν ένα χρήσιμο εργαλείο για την πρόοδο της μάθησης και της έρευνας.

Η δοκιμή των μαθημάτων «EdComix»

Τα μαθήματα «EdComix» ήταν η πρώτη μας εμπειρία χρήσης κόμικς για τη διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας, οπότε, στην αρχή, φοβηθήκαμε λίγο γιατί δεν ξέραμε αν θα λειτουργούσε με τους μαθητές μας ή όχι. Αποφασίσαμε να χρησιμοποιήσουμε το Σχέδιο Μαθήματος «Ζώα και κατοικίδια» (A2) και «Ελεύθερος χρόνος και χόμπι» (B1) για κάθε ομάδα μας, καθώς ήταν αυτές που ταιριάζουν καλύτερα στο πρόγραμμα σπουδών μας.

Δεν θέσαμε πολύ υψηλές τις προσδοκίες μας σχετικά με τα σχέδια μαθημάτων και δεν ξέραμε αν τα κόμικς θα λειτουργούσαν, καθώς οι μαθητές μας είναι πολύ απαιτητικοί. Αλλά οι περισσότεροι από αυτούς αγαπούσαν τις δραστηριότητες και τα κόμικς. Είχαν τόσο κίνητρο να συνεχίσουν να εργάζονται για τις δραστηριότητες που, ακόμη και μετά το τέλος του μαθήματος, μας ρώτησαν αν επρόκειτο να κάνουμε περισσότερες τέτοιες δραστηριότητες για τα επόμενα μαθήματα. Ακόμη περισσότερο, το επίπεδο κάθε δραστηριότητας ήταν σωστό και οι μαθητές θεώρησαν ότι δεν ήταν ούτε πολύ εύκολες ούτε πολύ δύσκολες.

Κατά την άποψή μας, αυτό το μέρος του έργου «EdComix» δεν ήταν καθόλου δύσκολο να πραγματοποιηθεί. Μπορέσαμε να δείξουμε όλες τις ασκήσεις και τα κόμικς στους μαθητές μας χρησιμοποιώντας τον προβολέα και τους φορητούς μας υπολογιστές. Οι μαθητές είχαν μεγάλο κίνητρο να συμμετάσχουν και να ολοκληρώσουν τις δραστηριότητες.

Παρατηρήσαμε ότι οι μαθητές με χαμηλότερα επίπεδα ήταν επίσης πολύ περίεργοι και έκαναν ό,τι μπορούσαν για να κάνουν τις ασκήσεις. Μερικές φορές δυσκολευόμασταν πολύ να δώσουμε προσοχή στη διαφορετικότητα στα αγγλικά μας, αλλά, καθώς η χρήση κόμικς είναι μια πολύ περιεκτική ιδέα, μας δίνει τα απαραίτητα εργαλεία για να την πετύχουμε. Οι μαθητές μπόρεσαν να συνεργαστούν και να συμμετάσχουν σε ομάδες. Τέλος, μια από τις πιο σημαντικές πτυχές που προσπαθήσαμε να πετύχουμε σε κάθε τάξη είναι ότι οι μαθητές διασκέδασαν. Και το έκαναν! Απόλαυσαν πολύ τα μαθήματα κόμικ.

Όταν ολοκληρώσαμε τη δοκιμή των σχεδίων μαθημάτων κόμικ, κατευθύναμε τους μαθητές μας να συμπληρώσουν τα ερωτηματολόγια για να λάβουμε τη γνώμη τους για τις δραστηριότητες. Οι περισσότεροι μαθητές θεώρησαν ότι το υλικό της τάξης ήταν ενδιαφέρον και εύκολο. Επιπλέον, οι περισσότεροι από αυτούς θα ήθελαν να φτιάξουν μόνοι τους ένα κόμικ και θα ήθελαν περισσότερα μαθήματα χρησιμοποιώντας κόμικ. Εν κατακλείδι, είχε τρομερή επιτυχία!

Από την άποψή μας, και οι δύο πιστεύουμε ότι η γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε στις δραστηριότητες ήταν εύκολη, το υλικό ήταν πολύ περιεκτικό και, φυσικά, το υλικό ήταν προσαρμόσιμο στο πρόγραμμα σπουδών μας. Ωστόσο, και οι δύο πιστεύουμε ότι η διάταξη του υλικού θα μπορούσε να είναι πιο ελκυστική. Πιστεύουμε ότι τα σχέδια μαθημάτων και ο σχεδιασμός ήταν λίγο παραδοσιακά και ίσως αν ήταν πιο διαδραστικά οι μαθητές μας να τα είχαν απολαύσει ακόμα περισσότερο.

Δοκιμή δημιουργίας κόμικ

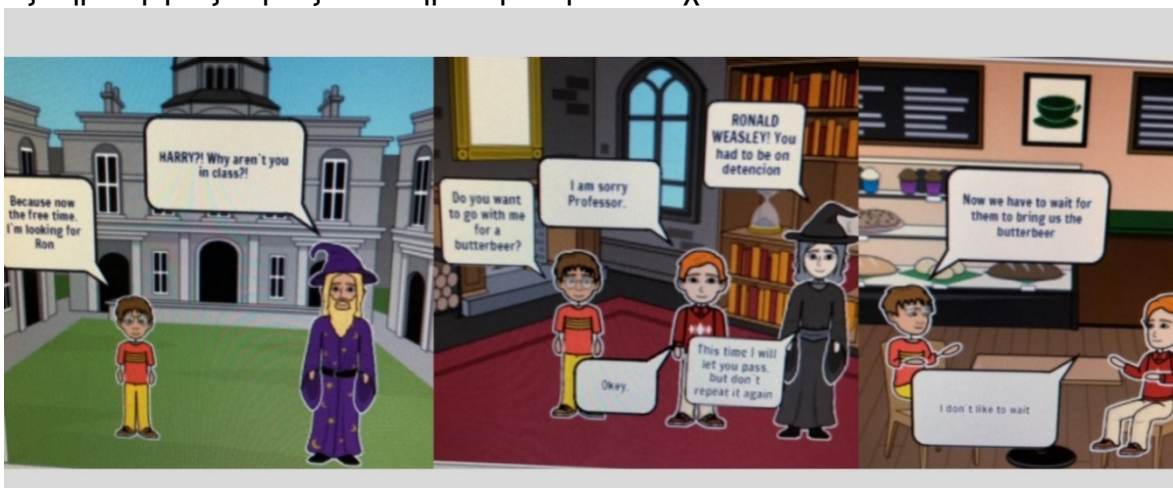
Δεδομένου ότι είδαμε τη μεγάλη επιτυχία των μαθημάτων κόμικς στους μαθητές μας, ήμασταν περισσότερο από ενθουσιασμένοι να δοκιμάσουμε το κομμάτι της δημιουργίας κόμικ με τους εφήβους μας. Είχαμε επίγνωση των δυσκολιών της μίξης υπολογιστών και εφήβων και, για αυτόν τον λόγο, θέλαμε να βεβαιωθούμε ότι όλα είχαν εδραιωθεί. Αποφασίσαμε να μυήσουμε πρώτα τους μαθητές μας σε στοιχεία κόμικ (πάνελ, συννεφάκια ομιλίας και σκέψης...) και στη συνέχεια να μπούμε στο δύσκολο και διασκεδαστικό μέρος: τη δημιουργία των δικών

τους κόμικς. Αυτή η φωτογραφία τραβήχτηκε κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης.

Η δασκάλα Μάρτα άφησε τους μαθητές της να χρησιμοποιήσουν μια εικόνα του μιμίδιου που αγαπούν περισσότερο. Η μόνη προϋπόθεση που έθεσε ήταν το μιμίδιο να περιλαμβάνει στοιχεία από κόμικς. Επιπλέον, τους έδωσε επίσης την ευελιξία να δημιουργήσουν τα δικά τους μιμίδια χρησιμοποιώντας το StoryboardThat αλλά τελικά όλοι προτίμησαν να χρησιμοποιήσουν το MemeCreator για αυτήν την εργασία.

Από την άλλη, η δασκάλα Cristina σκέφτηκε ότι θα ήταν καλή ιδέα οι μαθητές να δημιουργήσουν τα δικά τους κόμικς χρησιμοποιώντας γνωστούς χαρακτήρες. Για παράδειγμα: χαρακτήρες από τον Χάρι Πότερ ή τη Marvel γιατί ως γνωστοί χαρακτήρες, θα ένιωθαν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση όταν φτιάχνουν τα κόμικς. Ως εκ τούτου, τους ζήτησε να δημιουργήσουν τα κόμικς χρησιμοποιώντας τον ιστότοπο StoryboardThat. Η μόνη προϋπόθεση που είχε ο δάσκαλος ήταν ότι τα κόμικς θα πρέπει να έχουν την ίδια διάταξη και δομή που παρατηρήθηκε στην προηγούμενη τάξη κατά την ανάπτυξη του κόμικ. Οι μαθητές και στις δύο ομάδες ένιωσαν πολύ άνετα με τη δημιουργία κόμικς γιατί στους περισσότερους αρέσει πολύ να κάνουν δραστηριότητες εκτός από το υλικό της τάξης. Συγκεκριμένα, η ομάδα B1.1 είναι μια πολύ συμμετοχική ομάδα και νιώθουν πολύ άνετα κάνοντας προφορικές δραστηριότητες στην τάξη, όπως παιχνίδια ρόλων, παιχνίδια ομιλίας, κλπ... και επίσης να εργάζονται σε ομάδες. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι στην ομάδα B1.1 μόνο δύο μαθητές δεν ένιωθαν πολύ χαρούμενοι για την ανάπτυξη αυτής της δραστηριότητας επειδή, στην αρχή, θεώρησαν ότι χρειαζόνταν προηγούμενες γνώσεις για τα κόμικ και επίσης πίστευαν ότι επειδή δεν ήταν τακτικοί αναγνώστες κόμικς, δεν θα μπορούσαν να αναπτύξουν σωστά τη δραστηριότητα.

Ωστόσο, με τη βοήθεια του οδηγού «EdComix», η δασκάλα Cristina τους έδωσε τις εξηγήσεις και τα βήματα που έπρεπε να ακολουθήσουν για να δημιουργήσουν τα κόμικς. Τους έδειξε επίσης πολλά παραδείγματα κόμικς για να τους δώσει κάποιες ιδέες, γιατί μερικές φορές οι μαθητές χρειάζεται να έχουν οπτικά παραδείγματα για να εντάξουν όλες τις πληροφορίες και τις εξηγήσεις που δίνονται σε ένα πλαίσιο. Ως εκ τούτου, το σχέδιο μαθήματος κόμικ και οι φάσεις δημιουργίας κόμικς ολοκληρώθηκαν με επιτυχία.

Ακολουθεί ένα παράδειγμα της δουλειάς ενός από τους μαθητές μας από την ομάδα Β1.1. Αυτή η ομάδα έχει βασίσει την ανάπτυξη του κόμικ στο μυθιστόρημα του Χάρι Πότερ.

Επιπλέον, ένα άλλο σημαντικό γεγονός που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι ότι όταν οι μαθητές κάνουν μια δραστηριότητα έξω από την τάξη, κάποιιοι από αυτούς δεν εστιάζουν εντελώς στη δραστηριότητα, επομένως ο υπολογιστής μπορεί να τους αποσπά την προσοχή. Ως εκ τούτου, ήταν μεγάλη πρόκληση να διατηρήσουν τη συγκέντρωσή τους.

Όπως έχουμε αναφέρει πριν, όταν τελειώσαμε τις δοκιμές, οι μαθητές και οι δάσκαλοι που συμμετείχαν στο έργο «EdComix» έπρεπε να συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο στο οποίο απάντησαν σε ορισμένες ερωτήσεις σχετικά με την ανάπτυξη της δραστηριότητας. Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι τα αποτελέσματα ήταν πολύ επιτυχημένα γιατί ένα μεγάλο ποσοστό των μαθητών ήταν πολύ ευχαριστημένοι με τα αποτελέσματα των δικών τους κόμικς και οι περισσότεροι από αυτούς θα ήθελαν ακόμη και να επαναλάβουν τη δραστηριότητα στο μέλλον. Διασκέδασαν πολύ!

Κατά την άποψή μας, και οι δύο πιστεύουμε ότι η συμμετοχή σε αυτό το έργο ήταν μια εξαιρετική ιδέα, όχι μόνο σε εκπαιδευτικό επίπεδο. Οι μαθητές το απόλαυσαν πολύ γιατί μπόρεσαν να κάνουν πιο δημιουργικές δραστηριότητες και, ταυτόχρονα, μπόρεσαν να κάνουν πράξη συγκεκριμένα γραμματικά και λεξιλογικά περιεχόμενα. Τα σχόλια που ελήφθησαν στο ερωτηματολόγιο ήταν πολύ θετικά καθώς όλοι δήλωσαν ότι θα ήθελαν να επαναλάβουν αυτή τη δραστηριότητα στο μέλλον. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι ένιωσαν πολύ άνετα κάνοντας αυτή τη δραστηριότητα και, μάλιστα, στο τέλος του μαθήματος πολλοί από αυτούς πρότειναν στους δασκάλους τους να το επαναλάβουν και σε άλλη περίπτωση.

Από εκπαιδευτική άποψη, οι μαθητές και των δύο ομάδων ανέπτυξαν διαφορετικές δεξιότητες, επικοινωνιακές και κοινωνικές, αφού έπρεπε να εργαστούν σε ομάδες και να οργανωθούν για να πετύχουν κάθε σημείο που προτείνεται στη δραστηριότητα. Η χρήση αυτής της δραστηριότητας στην τάξη βοήθησε στον εμπλουτισμό της ανάγνωσης, της γραφής και της σκέψης και ανέπτυξαν επίσης τεχνικές σύνθεσης μέσω οπτικολεκτικών συνδέσεων.

Συμπερασματικά, αυτό το έργο ήταν πολύ επιτυχημένο όχι μόνο λόγω των απόψεων που αντικατοπτρίζονται στα ερωτηματολόγια αλλά και επειδή είδαμε τους μαθητές μας κατά τη φάση της δοκιμής να δείχνουν ενδιαφέρον και να εκπληρώνουν τους προτεινόμενους στόχους. Πάνω από όλα, το πιο σημαντικό για εμάς, ως εκπαιδευτικούς, είναι ότι έχουν απολαύσει τα πάντα και, ταυτόχρονα, έχουν κάνει πράξη όλο το περιεχόμενο που έχουν μάθει.

Ως εκπαιδευτικοί, πιστεύουμε και οι δύο ότι αυτό το είδος δραστηριότητας βοηθά στον εμπλουτισμό ορισμένων γλωσσικών και συνεργατικών δεξιοτήτων μάθησης, επειδή οι μαθητές

χρησιμοποιούν την αγγλική γλώσσα και αναπτύσσουν επίσης τη δημιουργικότητά τους στην τάξη ενώ συμμετέχουν σε δραστηριότητες βασισμένες σε κόμικ.

ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΩΝ CITIZENS IN POWER (CIP)

Μαθαίνοντας μαζί ψηφιακά! Εμπειρίες από Κύπριους δασκάλους κατά τη διάρκεια των δοκιμών του διαδικτυακού προγράμματος

Μια ηλιόλουστη ημέρα του Απριλίου του 2021, είχε προγραμματιστεί να πραγματοποιηθεί η επιτόπια δοκιμή της ενότητας e-learning στην Κύπρο. Καθώς η πανδημία του COVID-19 ήταν ακόμα σε πλήρη ισχύ εκείνη την εποχή, δεν υπήρχε άλλη επιλογή από το να πραγματοποιηθούν οι πιλοτικές δοκιμές στο διαδίκτυο και να παρέχεται εκπαίδευση στους δασκάλους ψηφιακά. Με τα πρωτόκολλα στα σχολεία να λένε ότι δεν επιτρέπονται επισκέπτες ή εξωσχολικές επισκέψεις, ήμασταν καταδικασμένοι να χρησιμοποιήσουμε το πανίσχυρο εργαλείο ZOOM της πανδημίας.

Φωτογραφία 1: Συνάντηση συμμετεχόντων σε τεστ πεδίου και ανταλλαγή εμπειριών

Η ενότητα ηλεκτρονικής μάθησης είχε μόλις δημοσιευθεί εκείνη την εποχή και αναζητούσαμε τρόπους για να την κάνουμε ακόμα καλύτερη και να προσεγγίσουμε όσο το δυνατόν περισσότερους καθηγητές Αγγλικών.

Το διαδικτυακό μάθημα «EdComix» αποτελείται από 4 κύρια μέρη και στόχος του είναι να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να αυτοεκπαιδευτούν στη δημιουργία κόμικς για χρήση σε μαθήματα αγγλικής γλώσσας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το μέρος 1 του μαθήματος είναι μια εισαγωγή στα κόμικς για την εκμάθηση γλωσσών όσον αφορά τις δεξιότητες που απαιτούνται, ζητήματα ένταξης, παιδαγωγικά οφέλη και πλεονεκτήματα. Το μέρος 2 αφορά τη χρήση των κόμικς για μαθήματα βασισμένα σε διαφορετικά θέματα σύμφωνα με τα επίπεδα γλωσσομάθειας των μαθητών. Αυτό συνεπάγεται την επίτευξη των μαθησιακών στόχων των επιπέδων A2 και B1 μέσω της δημιουργίας κόμικς για τα δύο γλωσσικά επίπεδα. Το μέρος 3

αφορά τη δημιουργία κόμικς - από τη σύλληψη ιδεών και την αφήγηση, στη δημιουργία της πρώτης λωρίδας και στο storyboarding, με τη χρήση συγκεκριμένων εργαλείων λογισμικού δημιουργίας κόμικς καθώς και την εξέταση των πτυχών του σχεδιασμού και τη λήψη σχολίων από μαθητές και συναδέλφους. Τέλος, το μέρος 4 αφορά τη δημιουργία και τη μετάβαση παραπέρα - χρησιμοποιώντας περισσότερο λογισμικό δημιουργίας κόμικ, χρησιμοποιώντας το σχέδια στο χέρι και εμπλουτίζοντας τα κόμικς για να φαίνονται πιο δημιουργικά. Το μάθημα δίνει επίσης τη δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να κερδίσουν ένα πιστοποιητικό αξίας 1 πόντου ECVET εάν ολοκληρώσουν επιτυχώς το τελικό κουίζ. Το περιεχόμενο καθώς και η δυνατότητα απόκτησης επιπλέον προσόντων ήταν αυτό που προσέλκυσε πολλούς από τους συμμετέχοντες στις δοκιμές πεδίου να δοκιμάσουν αυτούς τους πόρους, σύμφωνα με τα σχόλια που λάβαμε κατά τη διάρκεια της συνεδρίας μας.

Κατά τη διάρκεια της διαδικτυακής μας εισαγωγικής εκπαίδευσης, 6 καθηγητές ξένων γλωσσών παρευρέθηκαν για να μάθουν περισσότερα για το έργο, ελπίζοντας να κάνουν τις τάξεις τους πιο καινοτόμους χώρους για δημιουργική μάθηση. Οι 5 από αυτούς ήταν Κύπριοι υπήκοοι ενώ ο 1 ήταν Παλαιστίνιος πρόσφυγας που ζούσε στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια. Η συνάντηση ηχογραφήθηκε και στάλθηκε σε όσους δεν κατάφεραν να την κάνουν, καθώς πολλοί δίδασκαν και δεν μπορούσαν να παρευρεθούν.

Ξεκινώντας τη συνάντηση, νιώσαμε μια αίσθηση ενθουσιασμού και προσμονής από τους παρευρισκόμενους. Θέλησαν πολύ να εκφράσουν την ευγνωμοσύνη τους για την ευκαιρία να εκπαιδευτούν χρησιμοποιώντας τις μεθοδολογίες «EdComix» και εκτίμησαν τις προσπάθειές μας να τους καθοδηγήσουμε στη μονάδα ηλεκτρονικής μάθησης και να τους δείξουμε πώς λειτουργεί, καθώς θα τους εξοικονομούσε χρόνο και θα τους έδινε επίσης την ευκαιρία να κάνουν ερωτήσεις.

The screenshot shows a web browser window with multiple tabs. The active tab is 'edcomix.eu/elearning/'. The page title is 'MODULE OUTLINE'. The content is organized into two main parts:

- PART 1: INTRODUCTION TO COMICS FOR LANGUAGE LEARNING**
 - Lesson 1: Why should you create comics for your lessons
 - Lesson 2: The advantages of comics for language education
 - Lesson 3: What skills do you need?
 - Lesson 4: What are comics? Get yourself acquainted with different styles!
 - Lesson 5: Comics and inclusion
- PART 2: IMAGINING COMICS FOR YOUR LESSONS**
 - Lesson 6: How to achieve learning objectives designed for A2 and B1 CEFR levels
 - Lesson 7: How to create comics linked to learning objectives for A2 CEFR level
 - Lesson 8: How to create comics linked to learning objectives for B1 CEFR level
 - Lesson 9: How to create comics in the classroom in order to achieve the proficiency levels aimed for

Buttons for 'Start here' and 'Access here' are present. A 'Cookie preferences' button is at the bottom left.

Η Ελένη, καθηγήτρια αγγλικών, παρουσιάστηκε πρώτη. Η Ελένη μας είπε ότι σπούδασε στην Αγγλία και οι ακαδημαϊκές της σπουδές ήταν ουσιαστικά η πρώτη επαφή που είχε ποτέ με τα κόμικς. Παρατήρησε ότι «ο τρόπος που δίδασκαν [οι Βρετανοί] αγγλικά ήταν εντελώς διαφορετικός από το πώς εμείς [οι Κύπριοι] είχαμε συνηθίσει να διδάσκουμε ή/και να διδασκόμαστε την αγγλική γλώσσα». Η Ελένη ήταν ευγνώμων που εισήχθη ξανά στη χρήση των κόμικς για εκπαιδευτικούς σκοπούς στον τομέα της διδασκαλίας της γλώσσας και αγάπησε το έργο μας. Σύμφωνα με αυτήν, τα κόμικς «κάνουν τα πάντα πιο διαδραστικά, πιο ενδιαφέροντα και πάνω από όλα πιο ελκυστικά». Η Ελένη συνέχισε λέγοντας ότι βρίσκει πραγματικά αυτή τη μεθοδολογία πολύ χρήσιμη και για ενήλικες και θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί με μια ευρύτερη έννοια για να προσεγγίσει ευρύτερα τμήματα του πληθυσμού, όχι μόνο μαθητές και καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Και έχει δίκιο! Εν πάση περιπτώσει, αυτό που μπορεί να κάνει την εργασία και τη διδασκαλία πιο διαδραστική είναι αυτή που θα θυμούνται καλύτερα οι μαθητές, είτε μικροί είτε μεγάλοι!

Η Αποστολία, με τη σειρά της, θέλησε να συμβάλει στη συζήτηση, λέγοντας ότι ως δασκάλα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη Λευκωσία (Κύπρος), διαπίστωσε ότι οι μαθητές βαριούνταν εύκολα στην τάξη. Για αυτήν, ένας από τους βασικούς στόχους της τάξης είναι να «παραμείνει η διδασκαλία διαδραστική και ελκυστική». Στην τάξη της, ισχυρίζεται, προσπαθεί να αποφεύγει τη χρήση βιβλίων, ειδικά συμβατικών, και γι' αυτήν, «το EdComix είναι τέλειο για να υποστηρίξει αυτές τις προσπάθειες!». Ο ενθουσιασμός της που βυθίστηκε σε μια νέα παιδαγωγική μεθοδολογία δεν μπορούσε να κρυφτεί στο πρόσωπό της, παρά την εξάντλησή της από το lockdown που επικρατούσε αυτή τη στιγμή.

Μετά ήρθε η σειρά της Ρέμας να συστηθεί. Όντας Παλαιστίνια που δίδασκε αγγλικά στη Συρία, το υπόβαθρο της Ρέμας της επέτρεψε να γνωρίσει διάφορες μεθοδολογίες διδασκαλίας από όλο τον κόσμο. Ερχόμενη στην Κύπρο ως πρόσφυγας αναζητώντας διεθνή προστασία, παρατήρησε ότι: «Όταν μετακόμισα στην Κύπρο, σκέφτηκα μέσα μου «Ξέρω μόνο να είμαι δασκάλα, εδώ πώς θα επιβιώσω;». Σας ευχαριστώ που μου δώσατε την ευκαιρία να διδάξω ξανά!» Οι δηλώσεις του Rema ήταν απόδειξη της σημασίας της χρήσης αυτών των μεθοδολογιών για τη βελτίωση των προσπαθειών μάθησης ώστε να συμπεριληφθούν περισσότεροι άνθρωποι διαφορετικών προελεύσεων/πολιτισμών.

Τέλος, μια γενική παρατήρηση από τους καθηγητές αγγλικών που δοκίμασαν πιλοτικά την ενότητα ήταν ότι τα μαθήματα στο παραδοσιακό πρόγραμμα μάθησης μπορεί να μην συμβαδίζουν με τα ενδιαφέροντα των μαθητών πολλές φορές και γι' αυτό χρειάζονται πιο καινοτόμες μέθοδοι για την αντιμετώπιση της αυξανόμενης αδιαφορίας τους. Ένα πολύ σημαντικό σχόλιο που έγινε ήταν ότι όλοι οι δάσκαλοι ήταν πολύ ευγνώμονες προς τους συνεργάτες του «EdComix» για τη δημιουργία μιας ενότητας ηλεκτρονικής μάθησης που δεν χρειάζεται πρόσβαση σύνδεσης ούτε έχει απαιτήσεις για εγγραφή, καθώς έχουν πολλούς

λογαριασμούς σε διαφορετικούς ιστότοπους και τείνουν να ξεχνούν τα στοιχεία τους στο τέλος. Τα πιο δυνατά μηνύματα που λάβαμε, τόσο από τους συμμετέχοντες που παρακολουθούσαν τις διαδικτυακές συνεδρίες μας όσο και από εκείνους που δοκίμασαν την ενότητα μόνοι τους και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης, ήταν μια σειρά ευχαριστιών: «Σας ευχαριστώ που με βοηθήσατε να αναπτύξω τις δεξιότητές μου στη δημιουργικότητά μου», «Σας ευχαριστώ που το κάνατε διαθέσιμο για να μας βοηθήσετε να βελτιωθούμε», «Σας ευχαριστώ που παρείχατε καθοδήγηση σχετικά με την ένταξη για εμένα και για τους μαθητές μου με ΕΜΔ». Και μια τελευταία παρατήρηση που συχνά θεωρούμε δεδομένη ήταν "Ποιος ήξερε ότι υπήρχαν τόσα πολλά δωρεάν εργαλεία για χρήση στην τάξη;"

Αυτό που είδαμε μέσω αυτής της πιλοτικής δοκιμής είναι η προθυμία των δασκάλων να μάθουν, να ξεμάθουν και να ξαναμάθουν, κάτι που είναι και αξιοσημείωτο και αξιοθαύμαστο. Είμαστε ευγνώμονες σε αυτούς και πολλούς άλλους δασκάλους που υπερβαίνουν αυτό που τους δίνεται αυτή τη στιγμή στο σχολείο, παρόλο που ο χρόνος τους είναι περιορισμένος και δεν είναι υποχρεωμένοι να αφιερώνουν περισσότερο χρόνο σε καινοτόμες παιδαγωγικές για την εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας. Οι Κύπριοι δάσκαλοι αρχίζουν να εμπλέκονται σε διάφορες μεθοδολογίες και να ενισχύουν τις δεξιότητές τους για να βοηθήσουν τους μαθητές να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους.

Καινοτομία στις Κυπριακές τάξεις - Δοκιμαστικά Σχέδια Μαθήματος και Εργαστήρια Δημιουργίας Κόμικς

Τι συμβαίνει όταν η χρήση και η δημιουργία κόμικς μπαίνει στην τάξη της αγγλικής γλώσσας; Ποιος είναι πρόθυμος να το δοκιμάσει και ποιος όχι; Σε ποιον αρέσει περισσότερο και σε ποιον λιγότερο; Και τέλος, τι έχει να πει ο εκπαιδευτικός για αυτό;

Όλες αυτές οι ερωτήσεις και πολλά άλλα, έχουν απαντηθεί κατά τη διάρκεια των πιλοτικών δοκιμών όλων των πόρων του «EdComix» (εκτός από την ενότητα e-learning που έγινε ξεχωριστά), μεταξύ μαθητών και καθηγητών στην Κύπρο. Η κυπριακή ιστορία έχει κάπως έτσι:

Μια βροχερή μέρα του Οκτωβρίου, η Άντρι, η ιδιοκτήτρια ενός ινστιτούτου αγγλικής γλώσσας που ονομάζεται «BlaBla in English» στη Λευκωσία επικοινωνήσε με το CIP Citizens in Power, και με μεγάλη χαρά δέχτηκε, πολύ ενθουσιασμένη, να είναι μέρος του πιλοτικού τεστ του EdComix για να ενισχύσει το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή των μαθητών της στην τάξη. Στην Andry δόθηκε ο Παιδαγωγικός Οδηγός «EdComix», ο Οδηγός Δημιουργίας Κόμικς, 4 Σχέδια Μαθήματος & Πακέτα Κόμικς και ο Οδηγός Δημιουργίας Κόμικς με μαθητές για να δοκιμαστούν στην τάξη Αγγλικών της, από την ίδια και τους μαθητές της, με αποστολή να μας δώσει σημαντικά σχόλια που θα μας βοηθούσε να τελειοποιήσουμε τις μεθοδολογίες μας. Δυστυχώς, λόγω της κυβερνητικής εντολής σχετικά με την πανδημία του COVID-19 δεν μας επιτράπη να είμαστε παρόντες στην τάξη για να δοκιμάσουμε μόνοι μας τα υλικά, κάτι που ήταν μεγάλη απώλεια από την πλευρά μας.

Τα σχόλια που παρέχονται παρακάτω είναι αποτέλεσμα δοκιμής των πόρων του EdComix με περίπου 27 μαθητές σχολείων ηλικίας 9-16 ετών που διδάσκονταν τα επίπεδα γλώσσας A2 και B1 και μία πιστοποιημένη καθηγήτρια Αγγλικών στην Κύπρο. Στη συνέχεια, διεξήχθη μια συνεδρία ενημέρωσης μεταξύ ενός μέλους του προσωπικού μας και του καθηγητή Αγγλικών για να διασφαλιστεί ότι τα σχόλια συγκεντρώθηκαν σωστά και με ακρίβεια, ώστε να μπορέσουμε, με τη σειρά μας, να εφαρμόσουμε τις προτεινόμενες αλλαγές και να βελτιώσουμε το υλικό μας στο μέγιστο των δυνατοτήτων μας.

Ευτυχώς, τα σχόλια που ελήφθησαν ήταν κυρίως τεχνικά και δεν περιείχαν κανένα ανησυχητικό σημείο. Αρχικά θα αναφέρουμε εκείνες τις πτυχές που χρήζουν βελτίωσης.

Τικ...τοκ: Χρόνος και χρονισμός

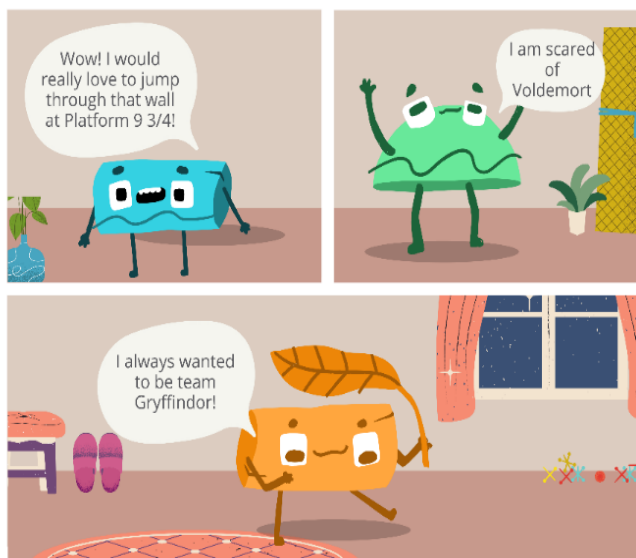
Από τη συλλογή σχολίων της δασκάλας που αντιστοιχούν σε αυτά που έγιναν από τους μαθητές της κατά τη διάρκεια των πιλοτικών δοκιμών καθώς και με τα δικά της, φαίνεται ότι ένα από τα πιο διαδεδομένα ήταν το γεγονός ότι τα σχέδια μαθημάτων, αλλά κυρίως τα εργαστήρια δημιουργίας κόμικς, είχαν σχεδιαστεί να διαρκούν πολύ. Πολλά σχόλια

περιελάμβαναν το γεγονός ότι 3 σενάρια εργαστηρίων διάρκειας 1,5 ώρας δεν είναι πράγματι πολύ ρεαλιστικά σε μια τυπική σχολική τάξη, καθώς απλά δεν υπάρχει αρκετός χρόνος για την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή τους, τουλάχιστον στο κυπριακό πλαίσιο. Για το λόγο αυτό, ο εκπαιδευτικός προσπάθησε να απλώσει ένα από τα εργαστήρια σε διαφορετικές ημέρες, αλλά εξήγησε ότι αυτό προκάλεσε σύγχυση και δεν βοήθησε τους μαθητές να ακολουθήσουν τις εργασίες με συνεκτικό τρόπο, λόγω των κενών μεταξύ κάθε συνεδρίας. Η Άντρι είπε ότι, αντ' αυτού, θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει κάποιες από τις ασκήσεις στα σενάρια του εργαστηρίου ως εργασία για τους μαθητές, αλλά ανησυχούσε ότι μπορεί να μην ήταν σε θέση να ολοκληρώσουν τα πάντα μόνοι τους, χωρίς καθοδήγηση. Επιπλέον, η εκπαιδευτικός ένιωθε ότι τα σχέδια μαθήματος ήταν επίσης λίγο μεγάλα, αλλά, σε αυτήν την περίπτωση, ένιωθε μεγαλύτερη ευελιξία στη χρήση θεμάτων και μπορούσε απλώς να επιλέξει ορισμένα μέρη που θα χρησιμοποιούσε όταν δεν είχε χρόνο να τα εφαρμόσει όλα.

Ψηφιακό... αλλά όχι για όλους;

Μια άλλη ανησυχία που προέκυψε από τη χρήση των μεθοδολογιών EdComix ήταν η ψηφιακή πτυχή της δημιουργίας κόμικ. Αυτό έφερε πολύ μικτές κριτικές σύμφωνα με την Άντρι που δοκίμασε το υλικό με τους μαθητές της. Από τη μια πλευρά, μια από τις προκλήσεις ήταν το γεγονός ότι δεν είχε έναν υπολογιστή για κάθε μαθητή στην αίθουσα, ώστε να μπορούν όλοι να εργαστούν ανεξάρτητα για τη δημιουργία ψηφιακών κόμικ. Στην πραγματικότητα, δεν είχε κανέναν, μόνο τον δικό της. Μας είπε ότι ορισμένοι από τους μαθητές είχαν τη δική τους συσκευή ή τη συσκευή των γονιών τους στο σπίτι, αλλά δεν ήταν αρκετή για να καλύψει τις ανάγκες των τάξεων και δεν ήθελε να κάνει κανέναν μαθητές να αισθανθεί άβολα που δεν την είχαν. Για να το αντιμετωπίσει αυτό, χώρισε τους μαθητές σε μικρές ομάδες των 3 και 4 και τους έδωσε λίγο χρόνο να δουλέψουν στον υπολογιστή της τάξης για να δημιουργήσουν ένα ψηφιακό κόμικ. Ωστόσο, αυτό αποδείχθηκε ότι ήταν πολύ χρονοβόρο και δεν λειτούργησε πολύ καλά. Ωστόσο, διαπίστωσε ότι οι μαθητές απολάμβαναν ιδιαίτερα την ψηφιακή πτυχή της δημιουργίας και χρήσης κόμικς (μέσα από τα μαθήματα), καθώς ήταν κάτι διαφορετικό και είχε καλύτερα οπτικά

How do you feel about watching Harry Potter

Φωτογραφία 1: δείγμα κόμικς που δημιουργήθηκε στα εργαστήρια

στοιχεία/χρώματα από αυτά που θα μπορούσαν να έχουν σχεδιάσει.

Μια ανησυχία που εξέφρασε η Άντρι ήταν ότι ένιωθε πολύ ανασφαλής με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών, ειδικά νέου λογισμικού, στην τάξη, ενώ οι μαθητές ήταν πιο άνετοι με αυτήν. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ποτέ δεν είχε πραγματικά τον χρόνο να μάθει αυτές τις νέες μεθοδολογίες και δυνατότητες που προσφέρθηκαν. Αλλά η πρακτική βελτιώνει!

Εφηβοι..

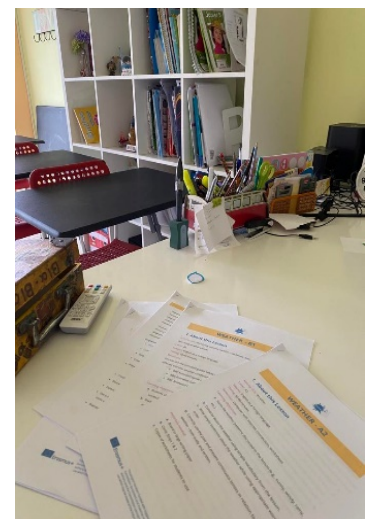
Σύμφωνα με την Άντρι, οι μεγαλύτεροι μαθητές στα μαθήματα A2/B1 απολαμβάνουν λιγότερο το υλικό που παρουσιάζεται στην τάξη. Αυτό δεν ήταν επειδή αντιπαθούσαν τους πόρους του EdComix, αλλά επειδή οτιδήποτε στην ηλικία τους συνήθως τους ενοχλεί! Ωστόσο, ένα γενικό σχόλιο που ελήφθη από τις πιλοτικές δοκιμές ήταν ότι ορισμένα από τα κόμικς έγιναν αντιληπτά ως ελαφρώς παιδικά από μερικούς από τους μεγαλύτερους μαθητές, ειδικά εκείνους στο επίπεδο B2.

Συμπερίληψη

Τα σχόλια για την συμπερίληψη ήταν γενικά πολύ θετικά και η εκπαιδευτικός ήταν ευγνωμωνούσα που της δόθηκε υλικό που είναι απολύτως κατάλληλο για μαθητές με ΕΜΔ. Ένα σχόλιο που έγινε ήταν ότι σε ένα από τα κόμικς που δοκιμάστηκαν, οι εικόνες χωρίστηκαν σε δύο σελίδες, κάτι που θα μπορούσε να προκαλέσει πρόβλημα ή ότι υπήρχε πολύς άδειος χώρος μεταξύ του κειμένου της άσκησης. Συνολικά, ωστόσο, η συμπερίληψη έλαβε εξαιρετικά σχόλια, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού που παρουσιάστηκε, των σχεδίων μαθημάτων και των γενικών μεθοδολογιών του EdComix.

Μεγάλη επιτυχία!

Παρά τα εποικοδομητικά σχόλια για βελτίωση, τα θετικά σχόλια ήταν συντριπτικά. Οι μαθητές καθώς και η εκπαιδευτικός εντυπωσιάστηκαν με την εργασία που έγινε με όλους τους πόρους του EdComix, το βάθος των παρεχόμενων πληροφοριών, καθώς και τη μεγάλη δεξαμενή εργαλείων που

είναι δωρεάν και εύχρηστη για κάποιον που δεν έχει πολύ χρόνο για να αυτοεκπαιδευτεί σε μια νέα δεξιότητα ή μεθοδολογία. Η εκπαιδευτικός εντυπωσιάστηκε ιδιαίτερα με την ακρίβεια του περιεχομένου σε κάθε γλωσσικό επίπεδο, τα κόμικς που δημιουργήθηκαν καθώς και την πληρότητα των οδηγιών σε όλους τους Οδηγούς. Τα κόμικς περιείχαν χιουμοριστικές και πολύ διορατικές δηλώσεις τις οποίες οι μαθητές βρήκαν διασκεδαστικές. Πολλοί από αυτούς

απολάμβαναν επίσης να συμμετέχουν στη διαδικασία δημιουργίας και το βρήκαν ιδιαίτερα χρήσιμο όταν τα κόμικς χρησιμοποιήθηκαν ως ασκήσεις στο μάθημα, όχι απλώς ως συμπληρωματικά στοιχεία για τη βελτίωση της μάθησης. Επιπλέον, μια παρατήρηση που έκανε η εκπαιδευτικός ήταν ότι πολλοί Κύπριοι δάσκαλοι αισθάνονται απρόθυμοι να προσθέσουν ασκήσεις ομιλίας στα μαθήματά τους λόγω της νοοτροπίας που επικρατούσε όταν ήταν οι ίδιοι μαθητές, κάτι που με τη σειρά του την κάνει πολύ χαρούμενη να βλέπει στα νέα σχέδια μαθημάτων όπως αυτά, που βοηθούν πραγματικά τους μαθητές να αποκτήσουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στη μελέτη μιας γλώσσας.

Συνολικά, οι δοκιμές πεδίου δεν θα μπορούσαν να έχουν πάει καλύτερα. Το μόνο που παρατηρήθηκε ήταν χαρούμενα πρόσωπα τόσο από την εκπαιδευτικό όσο και από τους μαθητές που δοκίμαζαν το υλικό.

Η προσβασιμότητα και η συμπερίληψη αποτελούν βασικά στοιχεία για αυτό το έργο και ο κύριος λόγος για τον οποίο αποφασίσαμε να συζητήσουμε με δύο ειδικούς στη λογοθεραπεία για να λάβουμε τις γνώσεις και τις συστάσεις τους σχετικά με αυτό το θέμα. Η Cécile Dewolf και η Lidia Gil González έχουν διαφορετικά υπόβαθρα και εμπειρίες, καθιστώντας τις απαντήσεις τους σχετικές και ενδιαφέρουσες για την χρήση των κόμικς ως παιδαγωγικό εργαλείο χωρίς αποκλεισμούς.

Παρακάτω, θα παρουσιάσουμε τις απαντήσεις σε πέντε ερωτήσεις της Cécile Dewolf πρώτα και της Lidia Gil González στη συνέχεια.

Η συνέντευξη της Cécile Dewolf

- Θα μπορούσατε να συστηθείτε; Ποιο είναι το υπόβαθρο και τα καθήκοντά σας που σχετίζονται με την εκπαίδευση;

Το όνομά μου είναι Cécile Dewolf και είμαι ψυχοκινητική και λογοθεραπεύτρια. Είμαι διευθύντρια ενός κέντρου που ειδικεύεται στη διάγνωση, θεραπεία και αποκατάσταση μαθησιακών διαταραχών όπως η δυσπραξία, η δυσφασία, η δυσαριθμησία, η δυσλεξία. Το κέντρο ονομάζεται «Trajectoire» και βρίσκεται στο Mons του Βελγίου.

Το Trajectoire υποδέχεται όλα τα είδη μαθητών από ένα ευρύ φάσμα ηλικιών (από νήπια έως έφηβους). Οι ειδικοί μας προέρχονται από πολλούς κλάδους όπως η λογοθεραπεία, η ψυχοθεραπεία, η νευροψυχολογία, η εργοθεραπεία και η νευροπαιδιατρική. Ο στόχος της εργασίας μας είναι να βοηθήσουμε αυτούς τους μαθητές να είναι πιο αυτόνομοι και ικανοί να επιτύχουν τους μαθησιακούς τους στόχους. Η μέθοδος εργασίας μας συνίσταται στο να έχουμε τακτικές συναντήσεις με τους διάφορους επαγγελματίες και με τα σχολεία κάθε έξι εβδομάδες για να διασφαλίσουμε ότι η προσέγγισή μας ευθυγραμμίζεται με τις δραστηριότητές τους και τους υποστηρίζει στη διασφάλιση της ένταξής τους στα σχολεία τους.

- Πολλοί μαθητές με ΕΜΔ φαίνεται να απολαμβάνουν τα κόμικς ενώ άλλοι τα απορρίπτουν εντελώς. Είναι ένα καλό μέσο για αυτούς;

Πιστεύω ότι είναι ένα κατάλληλο μέσο, αλλά πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί με τον τρόπο που παρουσιάζουμε τα κόμικς μας. Είναι απαραίτητο να απεικονίσετε σε εικόνες σε πάνελ, το λεξιλόγιο που σχετίζεται με τις ενέργειες που συμβαίνουν εκεί, τα αντικείμενα που εμφανίζονται και τα συναισθήματα που εκφράζονται. Αυτό το πλαίσιο δημιουργεί

ενσυναίσθηση στους αναγνώστες και τους βοηθά να κατανοήσουν ποια είναι η ιστορία και να βάλουν/προσαρτήσουν λέξεις στις εικονογραφήσεις.

Τα κόμικς μπορούν να είναι χρήσιμα για να δουλέψουμε στη δομή της αφήγησης, καθώς μας επιτρέπουν να οπτικοποιήσουμε τι προκαλεί μια κατάσταση μέσω των σχεδίων: μπορούμε να αντιληφθούμε τις έννοιες του χρόνου, της τοποθεσίας, της αιτίας και της συνέπειας της ιστορίας. Η εργασία στη δομή της αφήγησης είναι επίσης πλεονέκτημα για την κατανόηση των χρόνων και των επιθέτων, των ρημάτων και των ουσιαστικών. Με οπτική υποστήριξη, ο εκπαιδευόμενος μπορεί να δει εάν υπάρχει ένα ή περισσότερα αντικείμενα και να επιλέξει τη σωστή κλίση λέξης. Για παράδειγμα: εάν υπάρχουν δύο εφημερίδες στον πίνακα, ο αναγνώστης θα είναι πιο πιθανό να πει "εφημερίδες" αντί για "εφημερίδα". Το παράδειγμα αποδεικνύει ότι η εικόνα οδηγεί στη χρήση της σωστής μορφής των λέξεων.

Σύμφωνα με τον Antoine de la Garanderie¹, (ερευνητής και ειδικός στην παιδαγωγική), η συμπερίληψη της οπτικής και ακουστικής υποστήριξης στην τάξη, εάν χρησιμοποιείται καλά, βοηθά στη δημιουργία μιας νοητικής εικόνας που, ταυτόχρονα, επιτρέπει στον εκπαιδευόμενο να απομνημονεύει και να θυμάται πληροφορίες πιο εύκολα. Αυτή η προσέγγιση είναι ακόμη πιο σχετική με τους μαθητές ΕΜΔ, δηλαδή τους μαθητές που παρουσιάζουν Ειδικές Μαθησιακές Διαταραχές, καθώς μπορούν να κατανοήσουν καλύτερα την αλληλουχία των αφηγηματικών στοιχείων μέσω της οπτικής υποστήριξης. Εάν θέλουμε αυτό να λειτουργήσει αποτελεσματικά, η επιπλέον υποστήριξη που εξηγεί πώς συνδέονται οι διαφορετικές πτυχές της αφήγησης καθίσταται απαραίτητη. Διαφορετικά, το λεξιλόγιο μπορεί να μην είναι αρκετό για την κατανόηση της λογικής της αφηγηματικής ακολουθίας και της ιστορίας.

- Ποιες προσαρμογές είναι χρήσιμες στα κόμικς για να καλύψουν τις ανάγκες του μεγαλύτερου αριθμού αναγνωστών με ΕΜΔ;

Προκειμένου να επιτευχθεί η καλή ανάγνωση, είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη τρεις κύριες πτυχές: το λεξιλόγιο που χρησιμοποιείται, η κατανόηση του αναγνώστη και η επιλογή των σωστών λέξεων για την αφήγηση της ιστορίας. Χωρίς αυτές τις πτυχές, δεν μπορούμε να προλάβουμε τα ακόλουθα στοιχεία της αφήγησης και θα χαθούμε στην ανάγνωση. Μια επιλογή για να διασφαλίσουμε ότι παρουσιάζουμε σωστά αυτά τα χαρακτηριστικά θα μπορούσε να είναι η χρήση των κόμικς ως βάση όπου προσθέτουμε διαφορετικά στοιχεία.

Μια χρήσιμη προσαρμογή που θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε όταν χρησιμοποιούμε κόμικς ως εργαλείο διδασκαλίας, ειδικά για τους αναγνώστες με ΕΜΔ, θα ήταν να παρέχουμε

¹Antoine de La Garanderie ήταν ένα [Γάλλος παιδαγωγός γλώσσας](#) και φιλόσοφος. Μελέτησε τους λόγους επιτυχίας και αποτυχίας των μαθητών και περιέγραψε τις διαδικασίες που εμπλέκονται στη σκέψη και τη μάθηση. Ήταν σύμφωνος με την προοπτική της διαφοροποιημένης παιδαγωγικής, που προσπαθεί να κάνει τους μαθητές φορείς της μάθησής τους.

στους μαθητές λεξιλόγιο που δεν υπάρχει στο ίδιο το κόμικ, όπως: συνώνυμα, λέξεις που σχετίζονται με την ιστορία ή συνδέσεις λέξεων που δείχνουν ώρα, τόπο, αιτία, συνέπεια... Αυτή η προσαρμογή είναι ευεργετική γιατί επιτρέπει στους αναγνώστες να πουν την ιστορία οι ίδιοι ή ακόμα και να προχωρήσουν παραπέρα και να φανταστούν τη συνέχισή της, κάτι που τους κάνει να εργαστούν για να την οπτικοποιήσουν. Επιπλέον, αυτή η άσκηση είναι πολύ χρήσιμη για τους εκπαιδευόμενους, καθώς θα πρέπει να σκεφτούν το πλαίσιο όπου θα λάβει χώρα η δράση, οδηγώντας τους στην εξάσκηση χρησιμοποιώντας διαφορετικές κλίσεις λέξεων.

Επιπλέον, εάν εργαζόμαστε με κόμικς, πρέπει να σκεφτούμε να μην επιβαρύνουμε τις εικονογραφίες και να το διατηρήσουμε απλό, ώστε οι αναγνώστες να μπορούν να λαμβάνουν και να ερμηνεύουν καλύτερα τις πληροφορίες που έχουν μπροστά τους. Η σκηνή πρέπει να είναι καθαρή, τα πάνελ πρέπει να είναι καλά διαφοροποιημένα ή διαχωρισμένα και, κατά προτίμηση, θα πρέπει να υπάρχει μόνο μία παρέμβαση ανά χαρακτήρα σε κάθε εικόνα για να αποφευχθεί οποιαδήποτε σύγχυση με την υπερφόρτιση των σχεδίων.

Τέλος, θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε τις ταινίες χωρίς κείμενο και να παρέχουμε το λεξιλόγιο ως υποστήριξη, ώστε οι μαθητές να μπορούν να δημιουργήσουν τις δικές τους ιστορίες, κάτι που τους κάνει να επεξεργάζονται τις δεξιότητές τους στη δομή της αφήγησης και είναι πολύ ωφέλιμο για την βελτίωση της μνήμης τους.

- Κατά τη γνώμη σας, τα κόμικς μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμο εργαλείο για τη διδασκαλία σε παιδιά ή εφήβους με ΕΜΔ; Ποια είναι τα δυνατά σημεία και τα όρια αυτής της τεχνικής για αυτόν τον τύπο μαθητών;

Τα κόμικς μπορούν να είναι ένα πολύτιμο εργαλείο, αλλά μόνο για παιδιά στην ηλικία στην οποία μπορούν να αφηγηθούν μια ιστορία (γύρω στα επτά ετών). Φαίνεται χρήσιμο να εκπαιδεύσουν τις δεξιότητές τους στην ανάγνωση, να μάθουν γλώσσες και να βελτιώσουν τη μητρική τους γλώσσα όταν χρησιμοποιούν αφήγηση και υποστήριξη λεξιλογίου. Επιπλέον, δεν μπορούμε να ξεχάσουμε τα ενδιαφέροντα των μαθητών. αυτό το εργαλείο θα είναι πιο αποτελεσματικό και θα αποτελεί κίνητρο εάν οι αναγνώστες δείχνουν μια προτίμηση για τα κόμικς και εάν τα θέματα που επεξεργαζόμαστε ευθυγραμμίζονται με τις προτιμήσεις τους.

Για τους εφήβους, τα κόμικς φαίνονται ένα εξαιρετικό εργαλείο επειδή είναι αρκετά άμεσα, πράγμα που σημαίνει ότι μπορούν να πάρουν γρήγορα τις πληροφορίες που χρειάζονται και να τους επιτρέψουν να συμμετάσχουν στην ιστορία. Επιπλέον, τα κόμικς μπορεί να είναι μια πολύ ελκυστική μέθοδος για να δουλέψετε με εφήβους, επειδή μπορούν να φέρουν μαζί τους τις δικές τους ιδέες και δομές.

Όσον αφορά τους περιορισμούς των κόμικς, είναι απαραίτητο να διατηρήσουμε τα κόμικς που δημιουργήθηκαν και χρησιμοποιούνται ξεκάθαρα γιατί διαφορετικά, δεν θα μπορέσουμε να εκμεταλλευτούμε αυτό το εργαλείο στο μέγιστο βαθμό. Επομένως, αυτή η μέθοδος μπορεί να γίνει λίγο περιορισμένη.

Όσον αφορά τα πλεονεκτήματα, τα κόμικς μπορούν να είναι μια μεγάλη υποστήριξη, ακόμη και για μια παραδοσιακή τάξη, καθώς επιτρέπουν την εργασία με επιρρήματα χρόνου, τόπου, τρόπου όπως ανέφερα προηγουμένως, καθώς οι εικόνες παρέχουν το περιεχόμενο. Ένα άλλο πλεονέκτημα είναι ότι μπορούμε να προσαρμόσουμε αυτό το εργαλείο σε διαφορετικούς στόχους και επίπεδα. Χρειάζεται μόνο να το κρατήσουμε σύντομο και ακριβές και να το κάνουμε μεγαλύτερο και λίγο πιο περίπλοκο όταν οι αναγνώστες αισθάνονται πιο άνετα με τις αφηγηματικές τους δεξιότητες.

- Γνωρίζετε λογοθεραπευτές ή καθηγητές που χρησιμοποιούν αυτό το είδος εργαλείου με τις ΕΜΔ; Εάν ναι, με ποια αποτελέσματα και με ποιο θέμα;

Δεν ξέρω κανέναν που να χρησιμοποιεί τέτοιου είδους εργαλεία, αλλά νομίζω ότι θα μπορούσε να είναι μια καλή πρόταση για ορισμένους δασκάλους. Θα ήταν ενδιαφέρον να ακούσουμε τις αντιδράσεις τους αφού το εφαρμόσουν με τους μαθητές τους.

Πιστεύω επίσης ότι τα κόμικς είναι μια πολύτιμη μέθοδος που χρησιμοποιείται έξω από την τάξη για να αυξήσει το κίνητρο του μαθητή. Επιπλέον, ένα μη τυπικό πλαίσιο θα ήταν ένα τέλειο περιβάλλον για να εργαστείτε σε συγκεκριμένα θέματα, που είναι ο καλύτερος τρόπος για να χρησιμοποιήσετε τα κόμικς ως εργαλείο διδασκαλίας.

Συνέντευξη της Lidia Gil González

- Θα μπορούσατε να συστηθείτε; Ποιο είναι το υπόβαθρο και τα καθήκοντά σας που σχετίζονται με την εκπαίδευση;

Γεια σας, ονομάζομαι Λυδία και είμαι δασκάλα δημοτικού και λογοθεραπεύτρια.

Η διδακτική μου καριέρα ξεκίνησε όταν άρχισα να προσφέρω μαθήματα αγγλικών σε ενήλικες. Στη συνέχεια, πέτυχα στον εθνικό διαγωνισμό για εκπαιδευτικούς και άρχισα να εργάζομαι ως καθηγήτρια αγγλικών στη δημόσια πρωτοβάθμια εκπαίδευση στην Ισπανία. Αργότερα, μετά από κάποιο διάστημα που δούλευα με παιδιά, συνειδητοποίησα ότι ορισμένοι μαθητές είχαν ειδικές ανάγκες όσον αφορά τις γλωσσικές δεξιότητες. Αυτές οι ανάγκες δεν σχετίζονταν απαραίτητα με την εκμάθηση αγγλικών αλλά με τη χρήση της δικής τους γλώσσας. Αυτός είναι ο λόγος που αποφάσισα να σπουδάσω λογοθεραπεία, για να μπορέσω να αντιμετωπίσω τις πολλαπλές μαθησιακές δυσκολίες στη γλωσσική εκπαίδευση που συναντάμε στις μέρες μας.

- Πολλοί μαθητές με ΕΜΔ φαίνεται να απολαμβάνουν τα κόμικς ενώ άλλοι τα απορρίπτουν εντελώς. Είναι ένα καλό μέσο για αυτούς;

Όπως όλα τα άλλα παιδιά, οι μαθητές που παρουσιάζουν μαθησιακές δυσκολίες έχουν τα γούστα τους. Σε άλλους αρέσουν τα κόμικς και σε άλλους δεν αρέσουν καθόλου. Ωστόσο, παρά αυτές τις προσωπικές προτιμήσεις, κατά τη γνώμη μου, και σύμφωνα με τις εμπειρίες μου, θεωρώ ότι τα κόμικς είναι μια εξαιρετική πηγή για άτομα με μαθησιακές δυσκολίες για διάφορους λόγους:

Πρώτον, πιστεύω ότι μπορούν να είναι ωφέλιμα για τη διδασκαλία γλωσσών, επειδή είναι πολύ διαφορετικά εργαλεία από αυτά που συνήθως παρουσιάζονται στην τάξη, παρακινώντας τους μαθητές να συμμετέχουν στην τάξη και να ενδιαφέρονται περισσότερο για το θέμα.

Επιπλέον, τα κόμικς μπορεί να είναι πολύ χρήσιμα για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες, επειδή τους επιτρέπουν να εστιάζουν σε μικρές ποσότητες κειμένου που διαχωρίζονται χάρη στα πάνελ. Ως αποτέλεσμα, οι αναγνώστες δεν χρειάζεται να ασχοληθούν με ένα μεγάλο κείμενο όπου οι γραμμές και τα γράμματα αναμειγνύονται, και αυτό τους βοηθά να εργαστούν με τη γλώσσα σιγά-σιγά, εστιάζοντας σε συγκεκριμένες λέξεις που μπορεί να τους προκαλέσουν περισσότερες αμφιβολίες, κάτι που αποτελεί τεράστιο πλεονέκτημα για αυτούς.

- Ποιες προσαρμογές είναι χρήσιμες στα κόμικς για να καλύψουν τις ανάγκες του μεγαλύτερου αριθμού μαθητών με ΕΜΔ;

Μεταξύ των προσαρμογών που θα μπορούσαμε να εφαρμόσουμε στα κόμικς, ώστε να μπορεί να επωφεληθεί μεγάλος αριθμός μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες, μπορούμε να αναφέρουμε τους εξής:

Πρώτον, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, θα πρέπει να μειώσουμε και να απλοποιήσουμε το κείμενο που χρησιμοποιούμε, ώστε οι αναγνώστες να μην χάνονται και να μπορούν να προσδιορίσουν με σαφήνεια το πλαίσιο που διαβάζουν.

Δεύτερον, μπορούμε να τροποποιήσουμε το μέγεθος της γραμματοσειράς και να χρησιμοποιήσουμε ένα στυλ που είναι ευανάγνωστο, όπως το Comic Sans, το οποίο συνιστάται για μαθητές με αναγνωστικές δυσκολίες.

Εάν δουλέψουμε με υπάρχοντα κόμικς που δεν μπορούμε να τροποποιήσουμε, μπορούμε να ζητήσουμε από τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν έναν χάρακα που θα τους βοηθήσει να απομονώσουν τη γραμμή που διαβάζουν αυτήν τη στιγμή, αποφεύγοντας να μπερδευτούν με τις άλλες.

Επιπλέον, μπορούμε να κάνουμε τους μαθητές να εργαστούν σε ζευγάρια ή ομάδες, ώστε να λύσουν μαζί τις αμφιβολίες τους και να διαβάσουν το κείμενο δυνατά. Για έναν σπουδαστή με

ΕΜΔ, είναι πολύ ωφέλιμο να ακούσει πρώτα το κείμενο, καθώς μπορεί να κατανοήσει καλύτερα την ιστορία και να εντοπίσει τις πιθανές δυσκολίες. Στη συνέχεια, διαβάζοντας για δεύτερη φορά και επαναλαμβάνοντας κάποιες λέξεις θα τους βοηθήσει να θυμηθούν το λεξιλόγιο και τη δομή της αφήγησης.

Θα πρέπει να αποφεύγουμε να δίνουμε πάρα πολλές πληροφορίες μαζί. Αντίθετα, μπορούμε να δείχνουμε τρία ή τέσσερα πάνελ κάθε φορά και να κρατάμε όλες τις λωρίδες στην ίδια σελίδα, καθώς ο αναγνώστης μπορεί να μπερδευτεί ακολουθώντας την ιστορία σε διαφορετικές σελίδες.

Αν εννοούμε να είμαστε περιεκτικοί με τους μαθητές που παρουσιάζουν υπερκινητικότητα, θα είναι πολύ ωφέλιμο να περιγράψουμε τις δραστηριότητες της συνεδρίας. Ο προγραμματισμός τους βοηθά να αντιμετωπίσουν την αβεβαιότητα, γι' αυτό θα μπορούσαμε πρώτα να τους δείξουμε τις εικόνες χωρίς κείμενο, ώστε να εισαγάγουμε τη δραστηριότητα ρωτώντας τους τι πιστεύουν ότι συμβαίνει στη λωρίδα και να τους εξηγήσουμε τις ασκήσεις που θα κάνουμε μαζί μετά. Μπορεί να φαίνεται σαν μια αρκετά εύκολη τεχνική. Ωστόσο, είναι ένα πολύτιμο εργαλείο που επηρεάζει θετικά τα κίνητρα, τη δέσμευση και τη συγκέντρωση των μαθητών με ΔΕΠΥ.

Όπως μόλις είπαμε, αυτοί οι μαθητές πρέπει πρώτα να κατανοήσουν τη γενική ιδέα και μετά να αποσυσκευάσουν σταδιακά το περιεχόμενο. Τα κόμικς είναι ιδανικά για αυτό, επειδή επιτρέπουν την εμφάνιση ενός πίνακα τη φορά, κάτι πολύ πιο δύσκολο να γίνει με ένα μεγαλύτερο και πιο πυκνό κείμενο.

Τέλος, η τελευταία προσαρμογή που θα ήθελα να προτείνω είναι να επιτρέψουμε στους μαθητές να σηκωθούν και να κινηθούν ενώ διαβάζουν τα κόμικς. Μπορούν ακόμη και να σκηνοθετήσουν την ιστορία, να κάνουν μια συνέχεια ή να προσπαθήσουν να απομνημονεύσουν το βασικό λεξιλόγιο και τις προτάσεις. Αυτή η άσκηση φαίνεται να είναι αρκετά ωφέλιμη όχι μόνο για τους μαθητές με ΔΕΠΥ, αλλά για όλους, και μπορεί να εφαρμοστεί στη διδασκαλία γλωσσών αλλά και σε άλλα μαθήματα με δυναμικό και ελκυστικό τρόπο.

- Κατά τη γνώμη σας, τα κόμικς μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμο εργαλείο για τη διδασκαλία σε παιδιά ή εφήβους με ΕΜΔ; Ποια είναι τα δυνατά σημεία και τα όρια αυτής της τεχνικής για αυτόν τον τύπο μαθητών;

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τα κόμικς είναι μια εξαιρετική πηγή μάθησης για παιδιά και εφήβους με ή χωρίς προβλήματα ανάγνωσης, πρακτικής ή μαθηματικών υπολογισμών. Πρώτον, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, τα κόμικς είναι πολύ οπτικοί πόροι, κάτι που αντιπροσωπεύει το πιο πολύτιμο πλεονέκτημά τους. Τα γραφικά υποστηρίζουν την παρέμβαση κάθε χαρακτήρα και εικονογραφούν το κείμενο διευκολύνοντας την κατανόησή του. Δεύτερον, το κείμενο στα κόμικς

είναι συνήθως σύντομο, καθιστώντας το ευκολότερο στην ανάγνωση και δυσκολότερο για έναν μαθητή να χαθεί.

Όσον αφορά τους περιορισμούς του, η γνώμη μου είναι ότι μπορούμε να αντιμετωπίσουμε προκλήσεις στην προσαρμογή αυτού του εργαλείου σε διαφορετικές ηλικιακές ομάδες. Φαίνεται προφανές ότι δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το ίδιο είδος κόμικς με παιδιά που μαθαίνουν να διαβάζουν (πέντε ή έξι ετών) και εφήβους. Η ποσότητα του κειμένου και τα θέματα που αντιμετωπίζουμε πρέπει να είναι διαφορετικά και καλά προσαρμοσμένα. Για να εκμεταλλευτούμε τα κόμικς με μικρά παιδιά, πρέπει να μειώσουμε τον αριθμό των λέξεων, ενώ όταν χρησιμοποιούμε αυτόν τον πόρο με εφήβους και νεαρούς ενήλικες, μπορούμε να επεκτείνουμε το κείμενο και να προσθέτουμε πιο περίπλοκες προτάσεις. Επιπλέον, τα θέματα και οι εικονογραφήσεις που παρουσιάζονται θα πρέπει να είναι απλά και επαρκή για τα παιδιά. Θα πρέπει να εργαστούμε με πιο σύνθετα θέματα και ιστορίες για να αυξήσουμε το ενδιαφέρον των νέων.

- Γνωρίζετε λογοθεραπευτές ή καθηγητές που χρησιμοποιούν αυτό το είδος εργαλείου με ΕΜΔ; Εάν ναι, με ποια αποτελέσματα και για ποιο θέμα;

Στην Ισπανία, οι λογοθεραπευτές εργάζονται με απομονωμένο και εξατομικευμένο τρόπο με τους μαθητές. Ως εκ τούτου, οι ειδικοί της ακοής και της ομιλίας δεν γνωρίζουν απαραίτητα τις χρησιμοποιούμενες τεχνικές και μεθόδους για την υποστήριξη των μαθητών. Λόγω αυτής της εξατομίκευσης της δουλειάς μας, δεν έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε τις διαφορετικές πρακτικές μας. Δυστυχώς, δεν γνωρίζω κανέναν επαγγελματία που να έχει χρησιμοποιήσει κόμικς στις θεραπευτικές συνεδρίες του. Περισσότερη επικοινωνία μεταξύ δασκάλων και θεραπευτών θα ήταν απαραίτητη για τη βελτίωση της υποστήριξής μας προς τους μαθητές με ΕΜΔ.

Ωστόσο, οι δάσκαλοι συνήθως χρησιμοποιούν αυτόν τον πόρο στις τάξεις τους ως μια καινοτόμο και ελκυστική μέθοδο για ενήλικες και εφήβους, ειδικά όταν διδάσκουν γλώσσες. Ο στόχος, γενικά, είναι να διευκολυνθεί η ανάγνωση για όλους και μερικές φορές οι δάσκαλοι μπορούν να βρουν αυτού του είδους τις πηγές στο βιβλίο που χρησιμοποιούν για τα μαθήματά τους.

Όσον αφορά τα αποτελέσματα, οι συνάδελφοί μου και εγώ συμφωνούμε ότι οι μαθητές έχουν κίνητρα και είναι πιο πιθανό να συμμετέχουν και να διαβάζουν δυνατά (ακόμα και στα αγγλικά) όταν εργάζονται με κόμικς. Τέλος, παρατηρούμε ότι οι μαθητές αισθάνονται πιο άνετα χρησιμοποιώντας αυτό το εργαλείο όταν έχουν την ευκαιρία να το κάνουν σε πολλές περιπτώσεις. Μετά την πρώτη φορά, ξέρουν καλύτερα πώς να το δουλέψουν, μοιράζονται τους ρόλους τους, τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσουν και ετοιμάζονται να διαβάσουν με περισσότερη αυτοπεποίθηση και να μην αισθάνονται καταβεβλημένοι από το κείμενο.

Μπορούμε να συμπεράνουμε ότι, τελικά, τα κόμικς μπορούν να είναι ένα εξαιρετικό εργαλείο για εργασία με μαθητές που παρουσιάζουν μαθησιακές δυσκολίες καθώς και με όσους δεν έχουν.

Τελευταίοι προβληματισμοί για τα κόμικς και την ένταξη

Αφού μιλήσαμε με αυτούς τους δύο ειδικούς, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι τα κόμικς μπορεί να παρουσιάσουν κάποιες προκλήσεις εάν δεν χρησιμοποιηθούν συνειδητά. Ωστόσο, εάν τα χρησιμοποιήσουμε με σύνεση λαμβάνοντας υπόψη τις ομάδες-στόχους μας, μπορούν να γίνουν ένα εξαιρετικό εργαλείο για τη διδασκαλία γλωσσών και άλλων μαθημάτων.

Οι μεθοδολογίες του EdComix αντιπροσωπεύουν μια μεγάλη ευκαιρία να είστε καινοτόμοι, δυναμικοί και χωρίς αποκλεισμούς στην τάξη. Σε αυτές τις συνεντεύξεις, είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε την προσβασιμότητα και την ένταξη όσον αφορά τις μαθησιακές δυσκολίες. Ωστόσο, πιστεύουμε ότι μπορούν να αποτελέσουν ένα εξαιρετικό εργαλείο για τη διδασκαλία μιας γλώσσας σε μετανάστες ή σε άτομα με διαφορετικό κοινωνικό και πολιτιστικό υπόβαθρο. Πέρα από όλα τα πλεονεκτήματα που αναφέρθηκαν στις προηγούμενες συζητήσεις, μπορούμε να φανταστούμε τη χρήση κόμικς για να αναπαραστήσουν πολιτιστικές πτυχές και να περιλαμβάνουν όλων των ειδών τους ανθρώπους. Έχετε χρησιμοποιήσει ποτέ κόμικς για να εργαστείτε για την ένταξη; Έχετε σχόλια ή προτάσεις; Μη διστάσετε να το μοιραστείτε μαζί μας στο info@logopsycom.com

Είναι τα κόμικς ένα αξιόπιστο εργαλείο εκμάθησης για την κατάκτηση της γλώσσας;

Μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου με διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες αλληλεπιδρούν και εργάζονται συνεργατικά ενώ επιδίδονται στη δημιουργία κόμικς

Η μαθησιακή μας εμπειρία ξεκίνησε εδώ

Στις επόμενες σελίδες θα μιλήσουμε για τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν από το Τεχνικό Κολλέγιο «Mihai Bacescu» που βρίσκεται στο Falticeni της Ρουμανίας. Η ομάδα μας αποτελείται από περισσότερους από 90 καθηγητές, συμπεριλαμβανομένων έξι καθηγητών Αγγλικών, και είμαστε έτοιμοι να βοηθήσουμε τους 1400 μαθητές μας να αποκτήσουν γνώσεις, αξίες και συμπεριφορές που τους επιτρέπουν να προσαρμοστούν σε μια συνεχώς εξελισσόμενη κοινωνία και να ζήσουν σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

Παρέχουμε θεωρητική κατάρτιση σε μαθητές κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (11-14 ετών) και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε θεωρητικές επιστήμες (15-18 ετών). Παράλληλα, είμαστε υπεύθυνοι για την θεωρητική και την πρακτική εκπαίδευση σε τεχνολογικές ειδικότητες (15-18 ετών). Επιπλέον, το σχολείο προσφέρει ένα ευρύ φάσμα επαγγελματικής κατάρτισης και μαθητείας, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων διπλής εκπαίδευσης (15-17 ετών).

Έχουμε λάβει τον τίτλο του Ευρωπαϊκού Σχολείου χάρη στη συμμετοχή μας σε περισσότερα από 50 ευρωπαϊκά έργα μέχρι στιγμής. Η συμμετοχή σε αυτά τα έργα είναι σημαντική για εμάς καθώς επιτρέπει στο προσωπικό μας να εκπαιδεύεται συνεχώς για να υποστηρίξει καλύτερα τους μαθητές μας.

Οι μαθητές δεν είναι όλοι ίδιοι

Το διδακτικό προσωπικό του σχολείου υποβάλλεται σε συνεχή θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση και σημειώνουμε τακτικά εξαιρετικά αποτελέσματα σε περιφερειακούς, εθνικούς και διεθνείς διδακτικούς και εξωσχολικούς διαγωνισμούς. Ωστόσο, το σχολείο μας έχει αντιμετωπίσει αρκετές προκλήσεις σχετικά με τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες που στην πραγματικότητα θα έπρεπε να έχουν όλοι οι μαθητές.

Προφανώς, μέσω του έργου EdComix στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, μαζί με περισσότερα από 50 άλλα ευρωπαϊκά έργα που έχουν υλοποιηθεί με επιτυχία στο ίδρυμά μας

μέχρι στιγμής, έχουν γίνει σημαντικά βήματα για την επίτευξη των ευρωπαϊκών προνομίων για την προώθηση μιας αποτελεσματικής εκπαίδευσης για όλους τους μαθητές.

Ωστόσο, δεν έχουν όλοι οι μαθητές τη βέλτιστη πρόσβαση στην εκπαίδευση, αυτό το γεγονός εξηγείται ευρέως παρακάτω μαζί με τον τρόπο με τον οποίο τα μαθήματα και τα εργαστήρια που δημιουργήθηκαν κάτω από την ομπρέλα του EdComix κατάφεραν να εμπλέξουν μειονεκτούσες ομάδες μαθητών σε διαφορετικές εργασίες. Θα μοιραστούμε τις κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μαθητές μας και πώς χρησιμοποιήσαμε τα εργαλεία και την τεχνογνωσία του έργου για να υποστηρίξουμε τους μαθητές μας να ξεπεράσουν αυτές τις προκλήσεις. Έχουν προσδιοριστεί δύο διακριτές κατηγορίες μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΕΑΑ), όπως:

A. Συμμετοχή μαθητών που αντιμετωπίζουν μαθησιακές δυσκολίες λόγω εξωτερικών αιτιών σε μαθήματα και εργαστήρια

- Πάνω από το 70% των μαθητών μας προέρχονται από αγροτικές περιοχές

Οι μαθητές που παρακολουθούν τα εκπαιδευτικά μαθήματα στο σχολείο μας ζουν στα χωριά που περιβάλλουν την πόλη Fälticeni, επομένως δεν κατοικούν κοντά στη σχολική περιοχή. Εκτός από την απόσταση που έχουν οι απομακρυσμένες αγροτικές κοινότητες, αυτοί οι μαθητές έρχονται στο σχολείο σε δύο μαθησιακές βάρδιες, αποτελούμενες από πρωινές και απογευματινές τάξεις, που διαρκούν από τις 8 π.μ. έως τις 8 μ.μ. Ωστόσο, ανταποκρίθηκαν άμεσα σε όλα τα μαθήματα και τα εργαστήρια βάσει έργου και εδώ αναφερόμαστε σε θεωρητικές, τεχνικές και επαγγελματικές/επαγγελματικές τάξεις που συμμετέχουν στις δοκιμές πεδίου. Χρησιμοποιήσαμε τη δραστηριότητα που ονομάζεται **Οδηγίες - ζητώντας οδηγίες, δίνοντας οδηγίες, σύμβολα, ορόσημα** για το επίπεδο A2. Αυτός ο τύπος μαθήματος συναντάται συνήθως στα βιβλία αγγλικών τους και υλοποιήθηκε ως ενισχυτική δραστηριότητα στο ήδη αποκτημένο λεξιλόγιο για την παροχή οδηγιών προκειμένου να φτάσουν σε διαφορετικές τοποθεσίες από ή προς το σπίτι τους. Οργανωμένοι σε ομάδες, οι μαθητές του Γυμνασίου δημιούργησαν ψηφιακά κόμικς χρησιμοποιώντας την πλατφόρμα StoryboardThat στο www.storyboardthat.com, όπου προκάλεσαν τους συμμαθητές τους να χρησιμοποιήσουν συγκεκριμένο λεξιλόγιο: στρίψτε αριστερά, στρίψτε δεξιά, περάστε απέναντι, δίπλα, κ.λπ. Στη συνέχεια, έπρεπε να τραβήξουν φωτογραφίες από διάφορα σημεία στο δρόμο τους: νοσοκομείο, ξενοδοχείο, πάρκο, μουσείο, εκκλησία, δημαρχείο Falticeni, μνημεία, αγορά και να τα παρουσιάσουν μπροστά στην τάξη προφορικά.

- Απουσία του ενός ή και των δύο γονέων στις οικογένειες των μαθητών

Η ανεργία και το χαμηλό εισόδημα στις αγροτικές περιοχές αναγκάζουν τους ανθρώπους να αναζητούν εργασία στο εξωτερικό, γεγονός που έχει σημαντικές συνέπειες για πολλούς μαθητές που προέρχονται από οικογένειες όπου ο ένας ή και οι δύο γονείς εργάζονται στο εξωτερικό, έχοντας ως κηδεμόνες συγγενείς (συνήθως παππούδες).

Το να μην υπάρχει ένα ή και τα δύο από τα ενήλικα μέλη της οικογένειας για να καθοδηγούν και να προσφέρουν ηθική υποστήριξη, καθιστά πολύ δύσκολο για ορισμένα από αυτά τα παιδιά να αντιμετωπίσουν την

κοινωνικο-εκπαιδευτική ζωή. Στην ανατροφοδότηση που προσφέρθηκε μετά τη συμμετοχή στα μαθήματα και τα εργαστήρια βασισμένα σε κόμικ, οι μαθητές εκτίμησαν τα μαθήματα σχετικά με το **Μέεολλα** και **Νόμος και Δικαιοσύνη μέσα από το graphic novel «BLACKSAD»**, επίπεδο B1. Σε επίπεδο A2, οι μαθητές ήταν πολύ ενεργοί κάνοντας τις εργασίες τους σε δραστηριότητες που αφορούσαν το μάθημα **Εργασίες και επαγγέλματα**, γεγονός που αύξησε επίσης την ευαισθητοποίηση των προσεχών αποφοίτων τεχνικών ειδικοτήτων όσον αφορά τις μελλοντικές θέσεις εργασίας και επαγγέλματα με αναφορά στις τρέχουσες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Οι συζητήσεις μετά το μάθημα επισήμαναν την ανάγκη για ενημέρωση και την επιθυμία να βρουν μια αξιοπρεπή δουλειά στην κοινότητά τους, χωρίς να επιθυμούν να φύγουν από τις μελλοντικές τους οικογένειες.

- Ο εκφοβισμός επηρεάζει τη σχολική και κοινωνική ζωή

Από προηγούμενες μελέτες που διεξήγαγε ο εκπαιδευτικός σύμβουλος του σχολείου μας, εκφοβίζονται ή περιθωριοποιούνται όχι μόνο παιδιά από εθνοτικές ή θρησκευτικές μειονότητες, άτομα με διαφορετική εμφάνιση ή κοινωνική θέση, αλλά και παιδιά

που προφανώς δεν έχουν ευάλωτα χαρακτηριστικά. Ωστόσο, το σχολείο μας αναπτύσσει τακτικά προγράμματα κατά του εκφοβισμού και οι δάσκαλοι της τάξης έχουν συνεχώς συσκέψεις συμβουλευτικής και καθοδήγησης σχετικά με αυτό το θέμα. Πιο συγκεκριμένα, 50 μαθητές της 10ης τάξης από τις Κοινωνικές Επιστήμες και τα Μαθηματικά-Επιστήμες

Υπολογιστών συμμετείχαν σε μια δραστηριότητα βασισμένη σε διαφορετικούς τύπους εκφοβισμού χρησιμοποιώντας σελίδες κόμικ από το graphic novel της Vera Brosgol στο [Anya's Ghost – verabee](#). Για το εργαστήριο, κάθε ομάδα μαθητών έπρεπε να παρουσιάσει έναν από τους βασικούς χαρακτήρες του μυθιστορήματος, επιμένοντας στις συναισθηματικές πτυχές και στα προσωπικά ζητήματα που προκύπτουν από το φαινόμενο του εκφοβισμού. Αυτό το θέμα προέρχεται απότο **Εκφοβισμός**, το μάθημα που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του έργου EdComix, και σχετιζόταν με μια άλλη διεπιστημονική δραστηριότητα που αναπτύχθηκε σε σχολικό επίπεδο, όπου περίπου 300 μαθητές τόσο από το κατώτερο όσο και από το ανώτερο γυμνάσιο συμμετείχαν σε δράσεις (ζωγραφιές, αφίσες, συναντήσεις) ενάντια σε διαφορετικές μορφές λεκτικής και σωματικής επιθετικότητας εντός και εκτός σχολείου.

- Μαθησιακά μειονεκτήματα κατά τη διάρκεια της πανδημικής κρίσης

Η μικτή μάθηση κατά τη διάρκεια της κρίσης της πανδημίας διεξήχθη μέσω εκπαιδευτικών πόρων υψηλής τεχνολογίας (διαδικτυακή μάθηση), χαμηλής τεχνολογίας (τηλεοπτικές εκπομπές) και μη τεχνολογίας (εγχειρίδια μαθητών και έντυπα). Στην περιοχή μας, η διαδικτυακή μάθηση είναι διαθέσιμη σε αστικές περιοχές, αλλά με διακυμάνσεις στις αγροτικές περιοχές λόγω κακής ψηφιακής υποδομής και έλλειψης συσκευών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε οικογένειες με χαμηλό εισόδημα.

Η εισαγωγή νέων τεχνικών και πόρων για την ενίσχυση της ψηφιακής μάθησης αντιπροσώπευε ένα τεράστιο κέρδος για την αποτελεσματική εκπαίδευση και επίσης τη μείωση της σχολικής εγκατάλειψης. Από αυτή την άποψη, η διδασκαλία με κόμικς έχει προωθήσει μια πραγματική ευκαιρία για τους μαθητές να αναπτύξουν γλωσσικές ικανότητες επιδιώκοντας τη δημιουργία κόμικς για σημαντικά θέματα, για παράδειγμα τον διαδικτυακό εκφοβισμό, ένα υποθέμα που αναφέρθηκε ευρέως στο σχολικό υλικό για τον εκφοβισμό.

B. Συμμετοχή μαθητών που αντιμετωπίζουν μαθησιακές δυσκολίες λόγω εσωτερικών αιτιών σε μαθήματα και εργαστήρια

Ανάλογα με τη σοβαρότητα των αναγκών τους, τα παιδιά μπορούν να εγγραφούν είτε σε γενικά σχολεία και μπορούν να ακολουθήσουν το ίδιο πρόγραμμα σπουδών με τα άλλα παιδιά ή μπορούν να επωφεληθούν από συγκεκριμένα μαθήματα αποκατάστασης και ειδικής παρέμβασης. Στις αρχές του 2020, 14 μαθητές με ήπια γνωστική αναπηρία ξεκίνησαν να φοιτούν στο ίδρυμά μας, το οποίο προωθεί την πρόσβαση στην εκπαίδευση για όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από την κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση. Τα παιδιά που έχουν ανάγκη (κυρίως παιδιά με αναπηρία) επωφελούνται τόσο από εκπαιδευτική όσο και από κοινωνική υποστήριξη.

Ειδικά κατά τη διάρκεια της διαδικτυακής μάθησης που επιβλήθηκε από την πανδημία, οι δάσκαλοι εργάστηκαν πολύ σκληρά για να κάνουν το υλικό του αναλυτικού προγράμματος προσιτό για τους μαθητές με αναπηρίες, ορισμένοι σε εξατομικευμένο πρόγραμμα σπουδών και προσαρμοσμένες μεθόδους και τεχνικές διδασκαλίας για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Αυτοί οι μαθητές που προέρχονταν ιδιαίτερα από τις επαγγελματικές ειδικότητες (ηλικίας 15 έως 17 ετών) συμμετείχαν κυρίως σε σενάρια εργαστηρίων κόμικς. Οι τάξεις προσκλήθηκαν στο Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης του σχολείου μας και δημιούργησαν ιστορίες κόμικς προβάλλοντας τη δημιουργία τους σε πραγματικό χρόνο για τους συμμαθητές τους σε οθόνη βιντεοπροβολέα.

Για παράδειγμα, οι είκοσι δύο μαθητές Κλωστοϋφαντουργίας, με δύο μαθητές να παρουσιάζουν ήπια γνωστική αναπηρία, έπρεπε να δημιουργήσουν χειροποίητες αφίσες συνδυάζοντας διάφορα είδη ένδυσης και μικρά κομμάτια υφάσματος σε διαφορετικά χρώματα ή υφές κολλημένα πάνω τους. Με βάση αυτές τις αφίσες, τους ζητήθηκε να δημιουργήσουν κόμικς όπου θα μπορούσαν να εμφανίσουν και να ονομάσουν στα αγγλικά διάφορα είδη ένδυσης και μοτίβα υφασμάτων, ακολουθώντας ένα απλό storyboard. Το **Πούχα** ήταν το μάθημα που παρείχε τις βασικές ασκήσεις λεξιλογίου. Το παιχνίδι ρόλων σε ζευγάρια όπως το κόμικ με τον Τζακ που θέλει να αγοράσει ένα νέο πουκάμισο στο κατάστημα ρούχων του κυρίου Φιλ ήταν ωραίο και αστείο!

Οι φοιτητές που ειδικεύονται στην Τεχνολογία Τροφίμων και τη Γαστρονομία είχαν προηγουμένως πραγματοποιήσει μια εργασία στον ίδιο τομέα, περιγράφοντας ένα διεθνές πιάτο με κείμενο και οπτική υποστήριξη. Τρεις μαθητές με ήπια γνωστική αναπηρία από αυτήν την τάξη συμμετείχαν στα μαθήματα **Μαγείρεμα** και **Φαγητό και ποτό**, απολαμβάνοντας τα πολύχρωμα φύλλα εργασίας, τα infographics για τη γραμματική και τα κόμικς. Έμαθαν πώς να χρησιμοποιούν την καφετιέρα με τους χαρακτήρες των κόμικς στο **Δίνοντας οδηγίες**, λέγοντας ότι μπορούν πλέον να εργαστούν ως μπαρίστι στο καφέ της περιοχής τους.

Συνολικά, τα διάφορα μαθήματα ήταν μια τεράστια ευκαιρία τόσο για τους 20 καθηγητές όσο και για τους 140 μαθητές που συμμετείχαν στην επιτόπια δοκιμή των πακέτων μαθημάτων και των εργαστηρίων. Όσον αφορά τα ψηφιακά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν, οι μαθητές της κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης προτίμησαν την πλατφόρμα κινουμένων σχεδίων StoryboardThat, ενώ οι μαθητές της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είπαν ότι τα κόμικς που δημιουργήθηκαν στο Pixton ή στο Canva ήταν πιο ελκυστικά. Οι μαθητές είχαν μεγάλο κίνητρο να δημιουργήσουν ψηφιακά κόμικς κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων και απόλαυσαν πραγματικά αυτό το έργο. Συμπερασματικά, η μάθηση μέσω κόμικς βελτίωσε όχι μόνο τις γλωσσικές τους ικανότητες, αλλά και τις δημιουργικές τους δεξιότητες και την κατανόηση του κόσμου. Σίγουρα θα ήθελαν να επαναλάβουν αυτή την απολαυστική δραστηριότητα!

Τα κόμικς εμπλέκουν μαθητές και εκπαιδευτικούς σε τυπικές, μη τυπικές και άτυπες δραστηριότητες

Παραδείγματα καλών πρακτικών που εφαρμόστηκαν κατά τη διάρκεια του EdComix

Σχεδιασμένο για να δημιουργήσει μια μεθοδολογία ώστε οι εκπαιδευτικοί να διδάσκουν Αγγλικά με περιεκτικό τρόπο χρησιμοποιώντας κόμικς, ένα σύνολο τυπικών, μη τυπικών και άτυπων δραστηριοτήτων προέκυψε κατά την εργασία σε αυτό το έργο. Η κοινή χρήση μαρτυριών, καλών πρακτικών, προτάσεων, ενθαρρυντικών λέξεων που εκφράζονται από εκπαιδευτικούς και μαθητές αποδεικνύουν την παραγωγική συνέργεια του έργου EdComix.

Μαρτυρίες δασκάλων

Από διδακτική άποψη, το «EdComix» είναι ένα εξαιρετικά πολύτιμο ευρωπαϊκό έργο, καθώς προσφέρει μια καινοτόμο προοπτική στη διδασκαλία ξένων γλωσσών και όχι μόνο. Το υλικό και οι πληροφορίες που διατίθενται για μαθητές και καθηγητές είναι ελκυστικά, εύχρηστα και παρακινούν. Συγχαρητήρια! (Roxana Mercore, καθηγήτρια αγγλικών στο Τεχνικό Κολλέγιο «Mihai Băcescu», Fălticeni)

Τα κόμικς είναι ένας αστείος και καινοτόμος τρόπος εκμάθησης αγγλικών. Τα κόμικς παρέχουν αφηγηματικές εμπειρίες σε μαθητές που μόλις αρχίζουν να διαβάζουν και σε μαθητές που αποκτούν μια νέα γλώσσα. Οι μαθητές παρακολουθούν την αρχή και το τέλος της ιστορίας, την πλοκή, τους χαρακτήρες, τον χρόνο και το σκηνικό, τη σειρά, χωρίς να χρειάζονται περίπλοκες δεξιότητες αποκωδικοποίησης λέξεων. Η ανάγνωση κόμικς μπορεί να εισαγάγει τους μαθητές σε έννοιες της δομής της ιστορίας και της ανάπτυξης χαρακτήρων. Μπορούν επίσης να βοηθήσουν τα παιδιά να κατανοήσουν τη διάθεση, τον τόνο, το χιούμορ, την ειρωνεία και να βιώσουν ένα ευρύ φάσμα λεξιλογίου. Ένας εύκολος τρόπος για να κάνετε τους μαθητές να διαβάζουν είναι να τους μιλήσετε στα κόμικς, ένα μέσο που χρησιμοποιεί εικόνες και κείμενο για να αναπαραστήσει ιδέες. Υπάρχουν κόμικς για κάθε μαθητή, από αναγνώστες κατώτερου επιπέδου έως προχωρημένους αναγνώστες. Τα κόμικς επιτρέπουν επίσης στους δασκάλους να κάνουν κρυφά λίγη εξάσκηση γραμματικής και γραφής. (Ioana-Elena Danciu, καθηγήτρια αγγλικών στο σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης 'Cristofor Simionescu', Plopeni, Suceava)

Η εργασία σε αυτό το έργο άνοιξε νέες ευκαιρίες για μένα, καθώς η διδασκαλία με κόμικς ήταν μια αρκετά ανεξερεύνητη περιοχή πριν ασχοληθώ με αυτό το έργο. Αφού μελέτησα τις δυνατότητες των κόμικς και εκμεταλλεύτηκα αυτόν τον πολυτροπικό πόρο κατά τη διάρκεια των μαθημάτων μου στα αγγλικά, προκάλεσα τους μαθητές μου να χρησιμοποιήσουν τεχνικές

αφήγησης και storyboarding και στη συνέχεια να τους βοηθήσω να δημιουργήσουν τα δικά τους ψηφιακά κόμικς. Αυτές οι δραστηριότητες, κατά τη γνώμη τους, ήταν πολύ αστείες και ελκυστικές, δίνοντας στους μαθητές τη δυνατότητα να δημιουργήσουν, να συνεργαστούν, να εργαστούν σε ομάδες, ακόμη και να χρησιμοποιήσουν τη γνώση που αποκτήθηκε σε διαφορετικούς τομείς. Συνολικά, η διδασκαλία με κόμικς σήμαινε ψυχαγωγία και εκπαίδευση ταυτόχρονα. (Magdalena-Simona Truşcan, καθηγήτρια αγγλικών και συντονιστής έργου στο Τεχνικό Κολλέγιο «Mihai Băcescu», Fălticeni)

Μαρτυρίες μαθητών

Οι παρακάτω μαρτυρίες έχουν γραφτεί ή ειπωθεί από φοιτητές στο Τεχνικό Κολλέγιο «Mihai Băcescu», Fălticeni. Περιγράφουν πολύ καλά όλο τον χρόνο που αφιερώθηκε στη δημιουργία κόμικς για μαθησιακούς σκοπούς.

Τα κόμικς είναι κάτι νέο για μένα. Είναι ένας τομέας που σας επιτρέπει να εκφράσετε τη δημιουργικότητά σας. Μου αρέσει που υπάρχουν ιστότοποι τόσο για αρχάριους όσο και για ειδικούς, κάτι που είναι ξεκάθαρο πλεονέκτημα. Ένωσα σαν ένα ενθουσιώδες παιδί που περίμενε τον Άγιο Βασίλη όταν εξερευνούσα τοποθεσίες με κόμικς. Σίγουρα θα προσπαθήσω να δημιουργήσω περισσότερα κόμικς για τη δική μου διασκέδαση. (Cristina, 10η τάξη Δ)

Τα κόμικς είναι πολύ ενδιαφέροντα και μου αρέσουν πολύ, γιατί σε βοηθούν να εκφράσεις τη δημιουργικότητά σου και μπορείς να δημιουργήσεις ό,τι θέλεις. Είναι πολύ διασκεδαστικό και μπορείς να συνεργαστείς με έναν φίλο. (Laris, 10η τάξη Δ)

Το μόνο που μπορώ να πω για τα κόμικς είναι ότι είναι ένας εύκολος τρόπος κατανόησης των αγγλικών. Μου αρέσει γιατί μπορώ να κάνω ό,τι θέλω μαζί τους! (Dorin, 10η τάξη Δ)

Μου άρεσε πολύ να δημιουργώ κόμικ. Είναι ενδιαφέροντα και με βοηθούν να αναπτύξω τα αγγλικά μου. Δεν έχω δημιουργήσει πολλά κόμικς αλλά θα το δοκιμάσω στο μέλλον γιατί είναι διασκεδαστικό! (Λάουρα, 10η τάξη Δ)

Πάντα ήθελα να δημιουργήσω ένα δικό μου κόμικ, αλλά ποτέ δεν είχα την υπομονή να το κάνω. Άρχισα να σχεδιάζω χαρακτήρες κόμικς σε φύλλα χαρτιού όταν ήμουν έξι ετών. Πάλευαν στα σχέδιά μου και έμειναν ημιτελή. Τώρα που έμαθα πώς να χρησιμοποιώ αυτόν τον ψηφιακό ιστότοπο (StoryboardThat), είναι πολύ πιο εύκολο για μένα να δημιουργήσω κόμικς. Ναι! (Tudor, 7η τάξη)

Κοινή χρήση καλών πρακτικών

Μετά την αξιολόγηση των αιτήσεων που ελήφθησαν, ο Εθνικός Οργανισμός Κοινοτικών Προγραμμάτων στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση μέσω του Προγράμματος Erasmus + Romania επέλεξε τους νικητές του European Language Label το 2021. Η επίσημη στιγμή της τελετής απονομής πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του LinguaFEST 10 online εκδήλωση, σηματοδοτώντας έτσι το πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ημέρας Γλωσσών από τις 24 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2021. Το Τεχνικό Κολλέγιο «Mihai Băcescu» είναι ένα από τα πέντε εθνικά σχολεία που κατείχαν αυτό το πολύτιμο έγγραφο μέσω των αποτελεσμάτων του ευρωπαϊκού έργου «EdComix», που συνάδουν με τις ευρωπαϊκές προτεραιότητες. Παρακίνηση μαθημάτων και δραστηριοτήτων, πρωτοτυπία και δημιουργικότητα στον τομέα της εκμάθησης σύγχρονης γλώσσας, ανάπτυξη μεθοδολογικών οδηγιών λαμβάνοντας υπόψη τις μαθησιακές ανάγκες των μαθητών ήταν κάποιοι από του τομείς που λήφθηκαν υπόψη.

Το βίντεο της σχολικής παρουσίασης και οι σύνδεσμοι που οδηγούν στις εκδηλώσεις μετάδοσης είναι παρακάτω:

[ANewsnoiembrie 2021 \(adobe.com\)](#), [Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ετικετών Γλωσσών | Facebook, Proiecte premiate ELL 2020.pdf \(erasmusplus.ro\)](#)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Καθ' όλη τη διάρκεια του έργου «EdComix», οι εταίροι δημιούργησαν μαζί όλα αυτά τα εργαλεία, φέρνοντας διαφορετικές προοπτικές, γνώσεις και τεχνογνωσία στη δουλειά τους.

Μοιραζόμενοι τις πιο ικανοποιητικές και τις πιο απαιτητικές πτυχές της εμπειρίας τους, επιθυμούν να εμπνεύσουν τους αναγνώστες να αξιοποιήσουν τα εργαλεία και τη μεθοδολογία του έργου για να προσαρμόσουν και να δημιουργήσουν νέες καινοτόμες δραστηριότητες για τη διδασκαλία γλωσσών στο τοπικό τους πλαίσιο.

Συμπερασματικά, δεν υπάρχει καλύτερο αποχαιρετιστήριο μήνυμα και συνολικό όραμα έργου από τα λόγια που πρότειναν οι ίδιοι οι εκπρόσωποι της κοινοπραξίας.

Κοινοπραξία έργου σχετικά με την εμπειρία «EdComix».

"Η ιδέα του «EdComix» προέκυψε καθώς μέλη της ομάδας YuzuPulse (Γαλλία) και Logopsycom (Βέλγιο) συζήτησαν τη χρήση των κόμικς στην εκπαίδευση. Ως μανιώδεις αναγνώστες διαφορετικών τύπων κόμικ, που κυμαίνονται από ευρωπαϊκά κλασικά, αμερικανικά κόμικς υπερήρωων και manga, θέλαμε πραγματικά να διαδώσουμε την αγάπη για τα κόμικς στο πλαίσιο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Γιατί; Επειδή η χρήση κόμικς είναι συχνά αποδεκτή για τα παιδιά, ωστόσο η αξία τους φαίνεται να αναγνωρίζεται λιγότερο στους μεγαλύτερους μαθητές. Και, φυσικά, οι πολιτιστικές αντιλήψεις για τα κόμικς ποικίλλουν πολύ στην Ευρώπη. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο επιλέξαμε να φέρουμε τη δύναμη και την κουλτούρα όλων των εταίρων σε αυτήν την ευρωπαϊκή σύμπραξη, για να αναπτύξουμε εργαλεία που ελπίζουμε ότι μπορούν να υποστηρίξουν τους Ευρωπαίους δασκάλους να φέρουν κόμικς στην τάξη."

AliceGodayol, Διευθύντρια του YuzuPulse, Λιλ, Γαλλία - συντονιστής έργου

"Ως μη κερδοσκοπικό εκπαιδευτικό και ερευνητικό κέντρο, το Citizens in Power (CIP) είναι διαρκώς αφοσιωμένο στην εύρεση νέων και καινοτόμων λύσεων εντός και για εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, για να αυξήσει τη δέσμευση και τα κίνητρα των μαθητών, καθώς και την ένταξή τους. Η χρήση των κόμικς για εκπαιδευτικούς σκοπούς, ειδικά στο πλαίσιο της εκμάθησης της αγγλικής γλώσσας, είναι εξαιρετικά επωφελής και μπορεί να ανοίξει δρόμους σε νέες μορφές διδασκαλίας που είναι μη συμβατικές και μη τυπικές. Το έργο παρείχε εύχρηστους και περιεκτικούς πόρους με διαδικασίες βήμα προς βήμα για τη συμμετοχή στη δημιουργία παιδαγωγικών κόμικς. Αυτό θα επιτρέψει στους εκπαιδευτικούς να αποκτήσουν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στην ενασχόληση με αυτό το εργαλείο και να το χρησιμοποιήσουν σύμφωνα με τις διαφορετικές ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών τους. Τελικά, ποιον θα πείραζε να μάθει γραμματική και συντακτικό με τους X-Men;"

Λουίζα Κυθρεώτου, Senior Project Manager στον οργανισμό Citizens in Power στη Λευκωσία, Κύπρος

"Ως οργανισμός κατάρτισης εκπαιδευτικών, αναζητούμε πάντα πόρους που μπορούν να βοηθήσουν τους εκπαιδευόμενους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές μας να επεκτείνουν το οπλοστάσιό τους σε διδακτικά εργαλεία και προσεγγίσεις. Πιστεύουμε ότι η χρήση και η δημιουργία κόμικς για εκπαιδευτικούς σκοπούς είναι μια τέτοια μέθοδος και ότι το «EdComix» έχει κάνει αυτή τη μέθοδο που πολλοί εκπαιδευτικοί θεωρούν περίπλοκη και δύσκολη στην εφαρμογή, εύκολα προσβάσιμη σε οποιονδήποτε. Δείχνει ότι δεν χρειάζεται να είσαι ταλαντούχος ή εκπαιδευμένος στις τέχνες για να τις χρησιμοποιήσεις στα καθημερινά σου μαθήματα."

Γιάννης Παπαδόπουλος, project manager στο ΚεΔιΒιΜ Αριάδνη στην Καλαμάτα, Ελλάδα

"Το Babel Idiomias y Cultura" είναι μια ακαδημία εκμάθησης γλωσσών που προσπαθεί συνεχώς να βελτιώνει τις μεθόδους διδασκαλίας και να καινοτομεί στην τάξη. Ενθαρρύνουμε τους δασκάλους μας να εξερευνούν τακτικά νέα εργαλεία διδασκαλίας και με βάση τα σχόλιά τους και τα σχόλια των μαθητών μας προσαρμόζουμε τα μαθήματά μας. Το έργο «EdComix» μας ώθησε να δούμε έναν νέο τρόπο για να εμπλακούμε και να παρακινήσουμε τους μαθητές μας να μάθουν μια δεύτερη γλώσσα μέσα από τον υπέροχο κόσμο των κόμικ. Το έργο παρέχει μαθήματα, εργαλεία και πόρους τόσο για νέους όσο και για έμπειρους καθηγητές, που είναι εύκολο να κατανοηθούν και να χρησιμοποιηθούν. Το EdComix μας έδειξε ότι ο καθένας μπορεί να δημιουργήσει κόμικς για εκπαιδευτικούς σκοπούς, εάν λάβει επαρκή εκπαίδευση. Οι δάσκαλοί μας είναι ευχαριστημένοι με τα αποτελέσματα που έχουν στην τάξη τους μετά τη χρήση κόμικ. Και οι μαθητές ακόμη περισσότερο."

Irina Griga, διευθύντρια σπουδών, Babel Idiomias y Cultura, Μάλαγα, Ισπανία

"Το EdComix είναι ένα καινοτόμο έργο που προσφέρει στους εκπαιδευτικούς όλα τα απαραίτητα εργαλεία και μεθοδολογία για να χρησιμοποιήσουν και να δημιουργήσουν ψηφιακά και χωρίς αποκλεισμούς κόμικ για τη διδακτική τους πρακτική. Εξετάζοντας πώς η χρήση κόμικ και graphic novels για μαθησιακούς σκοπούς μπορεί να υποστηρίξει τους μαθητές και να προσφέρει ευκαιρίες σε άτομα με μαθησιακές δυσκολίες ή από υποβαθμισμένα υπόβαθρα εστιάζουμε στη δημιουργία ελκυστικού και προσβάσιμου υλικού για όλους. Προσκαλούμε τους εκπαιδευτικούς να ανακαλύψουν αυτή τη νέα μεθοδολογία και ελπίζουμε να επωφεληθούν πολύ από αυτήν!"

Bérenger Dupont, διευθυντής της Logopsycom, Βέλγιο

«Ειδικά στο τρέχον πλαίσιο μάθησης, είμαστε βέβαιοι ότι τα πνευματικά προϊόντα που αναπτύχθηκαν σε αυτό το έργο, οι εμπειρίες κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων και τα

παραδείγματα καλών πρακτικών θα αποτελέσουν ένα αποτελεσματικό εργαλείο για τους καθηγητές Αγγλικών και όσους ασχολούνται με την εκπαίδευση και την κατάρτιση μαθητών. Αυτές οι νέες κατευθύνσεις για την παρουσίαση του περιεχομένου των μαθημάτων μπορούν να μετατρέψουν τους δασκάλους σε ΥΠΕΡΗΡΩΕΣ που ενώνουν τις δυνάμεις τους για να προσφέρουν στους μαθητές ένα εμπνευσμένο και δημιουργικό περιβάλλον μάθησης».

Magdalena-Simona Truşcan, υπεύθυνη έργου και καθηγήτρια αγγλικών στο Τεχνικό Κολλέγιο «Mihai Băcescu» από το Fălticeni της Ρουμανίας.

Τι περιμένεις; Να είστε σίγουροι για τις γνώσεις που αποκτήσατε από όλο αυτό το υλικό και ξεκινήστε να φτιάχνετε κόμικς σήμερα. Είμαστε εδώ για να σας υποστηρίξουμε!

Πιστώσεις εικόνων:

- Φωτογραφία Simona Truscan, προσωπικό αρχείο
- Φωτογραφία από τον Abin Varghese στο Unsplash.
- Φωτογραφία του Leonte Venter στο Unsplash.
- Φωτογραφία της Tamanna Rumea στο Unsplash.
- Φωτογραφία της Ramakant Sharda στο Unsplash.

EdComix

Erasmus+

Το παρόν έργο έχει χρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η παρούσα δημοσίευση εκφράζει μόνο τις απόψεις του εκδότη και η ΕΕ δεν φέρνει καμία ευθύνη που δεν μπορεί να προκύψει από τη χρήση των πληροφοριών που περιέχονται εδώ.

Κωδικός Σχεδίου: 2019-1-FR01-KA201-062855

Η παρούσα δημοσίευση διατίθεται υπό άδειας Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 Διεθνείς (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>).

Μάθετε περισσότερα για το EdComix στα:

<https://www.edcomix.eu>

<https://www.facebook.com/EdComix>

